

PIK LIV, Ч. 3

БЕРЕЗЕНЬ — 1997 — MARCH

№ 3, VOL. LIV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIV,

БЕРЕЗЕНЬ

Ч. 3

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-ЙоркуГоловний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Роман Юревич**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки**Марта Богачевська-Хом'як****Любов Волинець****Анна-Гая Горбач****Іванна Рожанковська****Ярослава Рубель** — (з уряду) пресова референтка
Головної УправиАдреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор — **Наталія Дума**

Річна передплата в США

Для членів СУА ..... \$ 25.00

Для інших передплатників ..... \$ 30.00

Поодинокое число ..... \$ 3.00

В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

ЗМІСТ

Р. Л. Хом'як. Нове знайомство з Т. Шевченком	1
Мирослава Шах-Майстренко. Шевченкові святі місця	2
Зоя Хижняк. Пам'ятаймо про Гальшку	6
Тетяна Добко. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського	7
26-ий літературний конкурс СФУЖО	9
Анна Кравчук. З'їзд Союзу Українок України	10
Марія Положевець.	13
Олена Пчілка. Волинські спогади	14
Вісті з Централі	15
Список книжок, які можна замовити у канцелярії СУА	16
Our Life	
Taras Shevchenko. "Cherry Orchard"	17
Anna Krawczuk. VII Congress of WFUWO.	18
Martha Jarosewich. The Newly Established Ecology Committee	19
Martha Bohachevsky Chomiak. New Books.	20
DMZ. The Man with the Rainbow.	21
Martha Bohachevsky Chomiak. What are Christmas Eggs Worth?	22
Cooky's Corner	23
"Forward March". (Crossword puzzle)	24
Христя Навроцька. Наше харчування.	25
Дописи округ і відділів.	26
Загальні збори відділів	27
Пожертви.	29
Нашим дітям.	34
Посмертна згадка	36

На обкладинці: **Тарас Шевченко. Портрет А. О. Ускової.***Papir, sepia. (1853-1854).*On the cover: **Taras Shevchenko. Portrait A. O. Uskova. Sepia**
*on paper. (1853-1854).*Ілюстрації **Зоряни Сохачької-Атлантової.**
Illustrations by Zoriana Sokhotska-Atlantova.

OUR LIFE

VOL. LIV

MARCH

No. 3

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.Editor-in-Chief — **Irena Chaban**English Editor — **Tamara Stadnychenko**Ukrainian Language consultant — **Roman Yurevych**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President**Martha Bohachevsky Chomiak****Anna-Halia Horbach****Iwanna Rozankowskyj****Jaroslawa Rubel** — UNWLA Inc. Press Chair**Lubow Wolynets**Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Business administrator: **Natalia Duma**

Annual subscription in the USA for UNWLA members . . . \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers . . . \$ 30.00.

Annual subscription in countries other

than USA ..... \$40.00 US currency.

Single copy \$3.00

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів,
статтей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були
поміщені чи переспіані до інших видань.Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування
з приводу невикористаних матеріялів.Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріяли і ви-
правляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди
відповідають поглядам редакції.Переклади і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням
джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою
"редакторів".

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і
прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National
Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1997 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by COMPUTOPRINT Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
(201) 772-2166 Fax (201) 772-1963

НОВЕ ЗНАЙОМСТВО З Т. ШЕВЧЕНКОМ

Березень. Шевченко. Академії. Вірші. Доповіді. Квіти до пам'ятників. Співи...

І так — по всьому світі. Як Великдень і Різдво. Всюди, де живуть українці. У березні 1988 року молода американська абітурієнтка школи українознавства і пластунка, яка на третьому році студій навчалася у Франції й Росії, писала, тоді ще з Ленінграду, що шевченківська академія, яку влаштувала тамтешня українська громада, майже не відрізнялася від тих, які вона не раз відвідувала в Америці, але з важливим підтекстом: академія відбувалася у місті, вулицями якого Шевченко ходив, в якому довго жив.

Як із релігійними святами, так із святами Шевченка, не завадить іноді подумати над тим, чому ми їх відзначаємо — хоч би тому, щоб вони не стали рутинною, механічним ритуалом. Відзначення Великодня, як і відзначення роковин Шевченка, не мають бути механічні, рутинні.

У випадку Шевченка, добрим приводом для роздумів стане нова праця Юрія Луцького. Вона видана по-англійськи, отже доступна широким колам українського суспільства північноамериканського континенту, Австралії, Великобританії. Але читачі, які нічого спільного не мають з українцями, з цікавістю прочитають її, якщо хтось постарається, щоб вона була на полицях громадських і університетських бібліотек.

Ю. Луцький назвав її "Shevchenko's Unforgotten Journey" ("Незабутня мандрівка Шевченка") і видав у торонтському видавництві "Canada Scholars' Press". (Ю. Луцький — канадський вчений, довголітній професор літератури Торонтського університету).

Це — коротка (120 сторінок) біографія Т. Шевченка, але далеко не шаблонна, а навпаки, цікаво подана. Ю. Луцький побудував її на макеті чотирьох подорожей поета: до Санкт-Петербургу через Вільнюс як слуга-кріпак свого власника пана Павла Енгельгарда; в Україну як вільна і освічена людина; на заслання за політичну діяльність; повернення в Україну назавжди. П'яту частину книжки автор присвятив своєрідній мандрівці — кореспонденції Тараса Шевченка (220 листів Шевченка і з 200 від його друзів збереглися).

Мабуть, найбільша вартість книжки Юрія Луцького в тому, що він не намалював ікони, не повісив двовимірного портрета Шевченка у різьблених рамах, обвитих вишиваним рушником, хоч, безумовно, Тарас Шевченко для українця є і має бути іконою. Справа в тому, що, прочитавши книжку Юрія Луцького, нам наново стає ясно, чому Шевченко — пророк, пробудитель, Богом обдарована людина, ікона...

У книжці "Shevchenko's Unforgotten Journey" ми знайомимось не лише з Людиною з великої літери, але й з людиною, яка мріє, розмовляє, бавить товариство, п'є, переживає, бореться з сумнівами, терпить — ми знайомимось з живою людиною.

Тарас Шевченко ніколи не одружився, але жінки відігравали велику роль в його житті, і Луцький віддає чимало місця для висвітлення цього аспекту його особистості. Він доводить, що Шевченко — "еміграційний поет", адже всього три із своїх 23-ох років творчого життя він провів у рідній Україні! Він також ілюструє, як неукраїнець — французький фільмар Жак Дуран, — ознайомившись з життєписом Шевченка, вирішив поставити фільм про нього.

Тіло Тараса Шевченка було перевезене в Україну з чужини у травні 1861 року, і ця подія, як описує Луцький, перетворилася у всенародний здвиг, але він далі переконливо доводить, що справжнє повернення поета сталося щойно тоді, коли його Україна стала вільною, на початку останнього десятиріччя двадцятого століття.

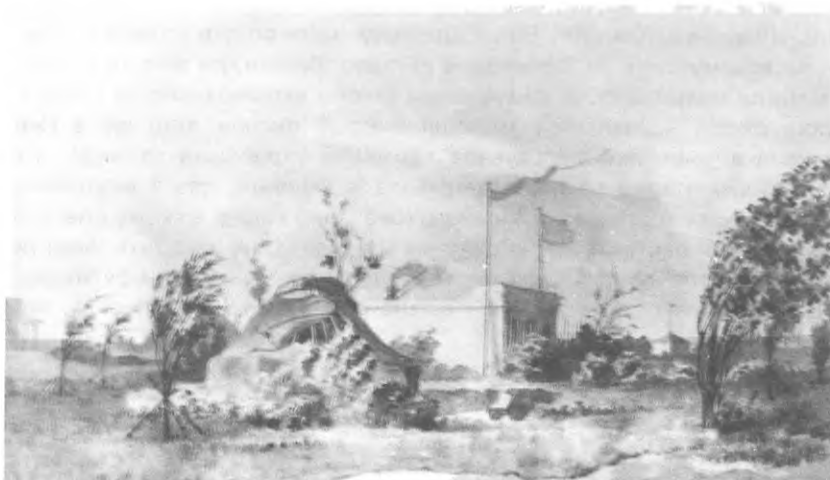
Книжку "Shevchenko's Unforgotten Journey" можна з цікавістю читати будь-коли, але прочитавши її в березні, ми наново переконаємось, що 136 років після смерті Тараса Шевченка є рація влаштувати академії, слухати доповіді й вірші, співати пісні, коротко — святкувати Шевченка. І — читати його!

Р. Л. Хом'як

ШЕВЧЕНКОВІ СВЯТІ МІСЦЯ

МИРОСЛАВА ШАХ-МАЙСТРЕНКО,
доцент Одеського державного
університету ім. І. І. Мечнікова

Тарас Шевченко. Сад біля Новопетровського укріплення. Папір, аквареля. 1854.
Taras Shevchenko. Garden near Novopetrovsk Fort. Watercolor on paper. 1854.

В наш нелегкий для України час постать Шевченка вирізьблюється особливо яскраво. Питання, поставлені поетом нашої національній совісті, спливають постійно, вимагають відповіді, пророцтва його генія збуваються. Часова відстань глибше розкриває його значення для України, висвітлює силу прозоринь. Творчість поета переосмислюється, а ті місця, де він жив, творив і страждав підносяться до святині. Час не владний над поетом.

У 1991 році я побувала у Форті Шевченка (колишньому Новопетровському укріпленні) на казахській землі, в тих місцях, де поет відбував важкі роки солдатчини (1850—1857). З Мінеральних Вод літак вилетів у казахське місто Актау, і моє перше знайомство з Мангишлаком почалося з висоти, із споглядання земних червоно-білих плям безмежної пустелі, оспіваної, вірніше описаної поетом майже півтора століття тому у вірші "у Бога за дверми лежала сокира":

*Червоніє по пустині
Червона глина та печина...*

Дійсно, пустельна земля — більше червона, ніж біла — викликає ті самі почуття, які переживав поет. Ні одного дерева, і тільки маленькі приземлисті кущики дротяної зелені прикрашають безлюдну та бідну на рослинний світ місцевість:

*Бур'ян колючий та будяк,
Та інде тирса з осокою
В яру чорніє під горою,
Та дикий інколи кайзак
Тихонько виїде на гору...*

На шляху у Форт Шевченка ті ж самі однотонні краєвиди і тільки велично-спокійні верблюди, що попадаються при дорогах, оживляють місцевість, викликають незвичне почуття пустельної екзотики.

Новопетровське укріплення стояло на горі, з відкритим видом до Каспійського моря. Розташоване на високій скелі, що стрімко підіймається над степом, укріплення мало вигляд гірського гнізда. Внизу знаходилося невеличке поселення. "Навколо ні кущика, ні дерева. Мертву природу оживляє тільки занедбаний сад, але й походження саду пов'язане з іменем Шевченка — отже і його не було в той час, коли приїхав сюди Тарас Григорович, — згадує сучасник поета. — Мертва, похмура, безрадісна природа! Постійний вітер та грізний шум морського прибою тільки й нагадують про життя природи. Тривале перебування в цьому забутому закутку може бути великою карою, навіть, коли не брати до уваги всіх жахливих, скрутних умов, в яких перебував поет" (Спогади про Тараса Шевченка, Київ, 1982, с. 244).

За версту від укріплення, вниз, на території колишнього гарнізонного городу, згодом саду Новопетровського укріплення, знаходиться парк імені Т. Шевченка і музей — у збереженому будинку останнього для поета коменданта укріплення І. Ускова, доброї, гуманної людини. Експозиції декількох залів музею присвячені життю і творчості поета на казахській землі. Зліва від виходу з музею — криниця з дерев'яними цямринами, з якої брали воду в ті часи. На протилежній стороні від криниці, поруч з музеєм, землянка — місце відпочинку Ускова від літньої спеки, в якій відпочивав і Шевченко — невелика, квадратної форми з одним тапчаном. Наверху

біля землянки — кам'яний невеличкий стіл з двома стільцями. Тут, передають, Шевченко писав свої повісті. Поруч знаходиться бюст поета, встановлений Усковим у 1881 році. Землянка і все коло неї — під спеціальним накриттям. Трохи далі від землянки — верба, названа старожилами "вербою Тараса", старенька, дупляста, вирощена поетом на ґарнізонному городі з палки, яку він підняв на одній з вулиць Гур'єва восени 1850 року.

Верба — прикраса українських краєвидів, позначка води на землі. Вербова палка прийнялася, вкоренилася весною і подала ідею про сад у пустелі, дорогу для Шевченка і прийнятну для Ускова, нащадка запорізьких козаків, родом з України. І вони почали втілювати її в життя. За наказом Ускова привезли восени 1853 року дерева з Астрахані, Гур'єва, Ханга-Баби. В саду споруджено літній будинок для сім'ї коменданта з двома альтанками, зведено юрту, в якій працював Шевченко, збудовано землянку. Про важливість вирощеного саду для Шевченка свідчать його збережені малярські твори, а також листи до Ускова. Види Новопетровського саду Шевченко залишив у акварелях, рисунках олівцем, ескізах: "Місце майбутнього саду біля Новопетровського укріплення" (літо 1853 р.), "Сад біля Новопетровського укріплення" (осінь 1853, літо 1854), "Біля Новопетровського укріплення" (між 1854-1857), "Службова споруда поблизу батареї N 2" (між 1855-1857). А в листі до Ускова 4 липня 1858 року поет писав: "Посилаю Вам свій кепський портрет, зроблений із натури в Петербурзі. Як Ваш сад? Цим літом багато, мабуть, винограду та абрикос маєє".

Сад — найпотаємніший образ Шевченкової поезики, символ України, її краси, навколо нього моделюється своєрідна картина світу, притаманна українській культурі. У вірші "Садок вишневий коло хати...", написаному за ґратами петербурзького каземату, образ саду з'явиться світлим видінням-міражем, сповненим тугою за Батьківщиною. У місцях заслання з'являтиметься все частіше. У вступі до поеми "Княжна" (Орська кріпость, 1847 рік) Шевченко згадає українське село в серпанку ідилії з цвітучим садом:

*Село — і серце відпочине.
Село на нашій Україні,
Неначе писанка село,
Зеленим гаєм поросло.
Цвітуть сади...*

У поезії "Сонце заходить, гори чорніють" (друга половина 1847, Орська кріпость) український пейзаж з садом постає на тлі чорних від згущених сутінок гір і величної на синьому небі зорі.

Сад для Шевченка — святе місце, райський куточок, модель Господнього Едему. Таким він виступає у поезії "Сонце заходить, гори чорніють...", у "Москалевій криниці", виразно — у "Катерині":

*Пішла в садок у вишневий,
Богу помолилась*

Всі картини саду в поезії Шевченка моделюють втрачений рай, надію на можливе щастя, тому завжди огорнені серпанком туги, оповиті ідилією.

З садом пов'язана світло-потайна мрія Шевченка про родинне життя у вірші "Подражаніє Едуарду Сові":

*Посаджу коло хатини
На спомин дружині
І яблуньку, і грушеньку,
На wspomин єдиній...*

Вона звучить у поезії "Л" присвяченій Ликері Полусмаковій:

*Поставлю хату і кімнату,
Садок-райочок посаджу...*

22 серпня 1860 року в листі до В. Шевченка поет писав: "Восени, як одробишся з полем і окопаеш наше майбутнє кишло*, вибери на тому кишлі найкраще місце і посади яблуню і грушу, на пам'ять 1860 року 28 июля". 28 червня 1860 року Шевченко освідчився в коханні Ликері Полусмаковій. Виплекана роками мрія про родинне щастя у власній хатині з садом підтримувала, веселила, обнадіювала. Проте вона повернулася крахом, остаточно підірвавши і без того важко хворий організм поета. У вірші "Минули літа молодії..." вона бринить болісними нотами безнадійного оновлення ілюзорного саду:

*Не жди весни — святої долі!
Вона не зійде вже ніколи
Садочок твій позеленить,
Твою надію оновить!*

Самотність замикалася навколо хворого, з'єднуючи останній виток його земного життя.

Шевченко не втілював у життя того плану, який посплав своєму своякові разом з грішми, не побувавши в хаті, не посадив саду. Цей сад він виплевав у Новопетровському укріпленні. Верба, посаджена рукою поета на ґарнізонному городі Новопетровського укріплення, криниця, з якої він брав воду, збережений будинок Ускова з землянкою і парком, — частини великого меморіального комплексу Т. Шевченка на Мангишляці, добра пам'ять про найважчі роки життя поета, частка духовного життя народу, на землі якого він вимушено жив і творив.

У жовтні минулого року доля посміхнулася мені ще раз: я з дочками побувала на батьківщині поета. На грані осіннього згасання і наперекір прогнозам природа подарувала нам погідний день у жовтобарвних барвах. Ми виїхали до Кирилівки від Сміли. Холодний та непривітний ранок по дорозі розвіявся, став сонячним.

Тарас Шевченко. У Києві. Папір, офорт, 1844.
Taras Shevchenko. In Kyiv. Etching. 1844.

Перед в'їздом до Кирилівки почали появлятися скульптурні зображення хлопчика-пастушка то одного, то з дівчинкою-пастушкою і барельєфи на подібну тематику, гармонійно вписуючись в кирилівські краєвиди з зеленими пагорбами та верболозами. Мимоволі спливали знайомі з дитинства рядки:

*Мені тринадцятий минало:
Я пас ягнята за селом.*

Це перше незабутньо сильне враження при в'їзді до села Кирилівки.

І ось стоїмо на подвір'ї Шевченків, на святому місці, в музеї-заповіднику — самому серці України. На подвір'ї, вірніше ще одна скульптурна фігурка хлопчика-пастушка. Він оберігає родинне місце, від якого залишилося в музеї тільки млинове колесо з написом — пам'ятний знак про хату. Кирилівську батьківську хату Шевченко увічнив своїм рисунком 1843 року. Пізніше вона згорить від блискавки. На обочині двору, за хлопчиком — макет-будівля цієї хати. Попередній заповівся від невідомої іскри.

В музеї експонати висвітлюють життя поета та його час. За музеєм — могила матері Катерини. Вона померла "ще молодою", заповідаючи похоронити її в саду, коло хати, коло дітей. В голові матері — кущ калини, очевидно, посаджений рукою когось

із рідних, бо калина, кажуть, не вмирає, а постійно оновлюючись, пускає свіжі паростки від свого коріння і живе століттями. Калини повно на подвір'ї Шевченків і в Кирилівці, і в Моринцях. За могилою, через ярочок — розлогий старий сад і зарослий ставок.

Ім'я матері оживатиме в творах Шевченка постійно: спочатку в "Катерині", написаній у Петербурзі з присвятою В. А. Жуковському, потім у малярських творах, в поезії "У тієї Катерини...", створеній на Кос-Аралі. У "Москалевій криниці", написаній в Орській фортеці, поет знову згадає дорогий образ саду з могилою і дороге ім'я:

*А в неділю
Або в яке свято
Бере святий псалтир в руки
Та й іде читати
У садочок. У садочку
Та у холодочку
Катерину поховали.*

Дівчина-пастушка, що стоїть разом з пастушком при дорозі в Кирилівку — то Оксана, перше кохання Шевченка. Поруч з іменем матері він увічнив її назавжди у своїх поезіях. Хата дядка Совгиря, в якій Шевченко ччився грамоти, збереглася до наших днів. Над нею зроблено спеціальне накриття.

У Моринцях дві хати. Одна — діда Якіма, ма-

териного батька, вільного козака, який приїхав в Моринці із західної України, друга — сусіда Колесника, якого називали Копієм. В цій хаті, передають, народився Тарас. Це — хати-музеї з усіма предметами домашнього вжитку XIX століття. Вони відбудовані в тих місцях, де стояли за життя своїх господарів. Довкола — кущі калини, сади, зарослий ставок. У Моринцях батьки Шевченка жили недовго. Дід Іван забрав всіх у Кирилівку.

Все тут просто на батьківщині генія. Земля, освячена його поезією, милує найбільше, вражає своєю мальовничою красою, незрівняними садами, які він оспівав і за якими так тужив на чужині. До них він линув з далеких окраїн імперії:

*А я дивлюся... І серцем лину
В темний садочок на Україну.
Лину я, лину, думу гадаю,
І ніби серце відпочиває.*

Сади Шевченкового краю вражають особливо. Глибока осінь, а яблуні без листя рясні від яблук, яблука на землі під деревами, в людських дворах — гори яблук. Так і залишаться лежати до морозів. І ні один урядовець, ні один кооператор не додумається, що робити з тими плодами, безцінними дарами Господнього Едему на землі генія. А вони пропадають: соковиті, цілющі (бо зі своєї землі) і дешевші від тих заморських, від яких вгинаються полиці крамниць наших українських міст.

По дорозі до Сміли автобус зупинився в Будищах, маєтку пана П. Енгельгарда. При в'їзді до маєтку меморіальна таблиця з написом, що в 1828-1829 роках Шевченко жив у панському дворі і був козачком у пана. Поруч стоїть старезний, з зацементованими дуплами дуб, де, за переказами, вже легендами, Шевченко переховував свої малярські твори. Величезний парк з зарослими алеями нагадує про панську розкіш. Сад з рясними яблуками переходить в яр, спускається до колишніх панських озер. Занедбані і зарослі, вони ще існують і милують око своєю здичавілою красою. Пряма центральна алея веде до збереженого панського будинку. За 70 років свого існування радянська влада не спромоглася побудувати школу в Будищах. Діти і нині вчать в будинку Павла Енгельгарда. Жителі Будищ розкривають секрет довговічності панської будівлі: кожна цеглинка покрита лаком, тому будинок стоїть до цього часу. Околиці маєтку вражають тими самими садами з рясними яблуками. Тут віє особливим почуттям гармонії людини і природи. І напрошуються знайомі рядки:

*"Відкіля ти?"
"З Керелівки".
"А Будища знаєш?
І озеро коло Будищ?"
"І озеро знаю.*

*Отам воно, оцим яром
Втрапите до нього".*

У Вільшані, недалеко Будищ, також знаходиться будинок П. Енгельгарда. Шевченко і тут служив у пана. Згодом він навідувався сюди з Петербургу декілька разів — останній в 1859 році. Вільшану, як і Будища, Шевченко оспівав у "Гайдамаках", згадував їх часто у повісті "Прогулка с удовольствием и не без морали".

І знову виникають роздуми: геній Шевченка кристалізувався та шліфувався і в панських палатах та маєтках. Будища і Вільшана — частина землі, де він народився, зростав фізично і духовно, сходяв її вздовж і впоперек. І кожне місце тієї землі, кожен камінь, а ще більше пам'ятники матеріальної культури, пов'язані з його життям, повинні ретельно оберігатися, стати державними заповідниками. Мусимо відкинути застарілі догми і бути об'єктивними до кінця: кирилівських експозицій не досить для висвітлення формування генія Шевченка, у будинках Павла Енгельгарда криється не одна грань становлення Шевченкової особистості.

Звідси, з Вільшани, восени 1829 року разом з паном та дворовою челяддю Шевченко відправиться у преславний город Вільно, потім у Петербург, який перемінить його життя повністю.

Панські будинки в Будищах та Вільшані напрошуються стати повноцінно-діючою частиною заповідника і великого меморіального комплексу на батьківщині Шевченка — поета, художника, мислителя для об'єктивного та всебічного висвітлення його життя. Їх можна перетворити в народознавчі музеї з акцентом на культурних експонатах XIX століття, на краєзнавчі музеї, на музеї художніх виробів, місцевих народних умільців, мистців і т. д. Батьківщина Шевченка повинна правдиво і достойно представляти свого Сина і прозорливого Пророка.

Директор Олеського музею Борис Возницький разом з групою колег-ентузіастів у часи руйнації української культури, її пам'ятників вирвав у радянської влади, відняв у спортивної школи Олеський замок, понівечений часом, і відкрив усьому світові перлину української архітектури XIII—XVIII століття, перетворивши її у філіял Львівської картинної галерії. Невже ж і на Черкащині, на Київщині з урядових осіб, патріотів-земляків поета не з'явиться свій Борис Возницький? Будинок Павла Енгельгарда напрошуються, рядки Шевченкових поезій нагадують несподівано, безпосередньо і своєчасно:

*"А Будища знаєш?
І озеро коло Будищ?"*

Можливо, то рядки заповітні, відносяться і до нас, всіх шанувальників поета в Україні та за її межами.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ГАЛЬШКУ!

*Згадуйте предків ваших
І золотої нитки не губіть!
О. Кобилянська*

У старій частині Києва, на Подолі, що був колись центром урядування міста, славився чудовими храмами й гучними ярмарками, височить й понині будівля старого, мазепиного, корпусу Київської академії.

Академія була першим університетом, першою вищою школою України й всього православного слов'янства, й носила ім'я свого визначного покровителя митрополита Петра Могили, Києво-Могилянської (1615—1617).

Ось уже п'ять років, як Академія відродилася, і тепер це Національний університет "Києво-Могилянська академія". Успадкувавши історичне ім'я, університет засвідчив вірність традиціям української національної освіти, культури. Тут свято бережуть пам'ять про засновників і розбудовників старої Києво-Могилянської академії, не забувають їх імена.

Одне з них — Гальшка Гулевичівна (Єлизавета Гулевичівна-Лозчина).

...Десь на початку XVII ст. Гальшка Гулевичівна оселилася в Києві, залишивши свій рідний Луцьк, квітучу Волинську землю, де розселився її численний, відомий в джерелах з початку XVI ст., український шляхетський рід Гулевичів. Щодо заможности були вони другими серед можновладців Волині, посідали численні високі посади — воєвод, підстарост, хорунжих Волинського воєводства.

Дід Гальшки, Федір Гулевич, 1545 р. отримав привілей на Луцьку єпископію й прибрав ім'я Феодосій. Мав 5 синів.

Батько Гальшки, наймолодший серед братів, перевищував їх і багатством, і становищем у суспільстві. Мав трьох синів і дві доньки — Анну, одружену з князем Юрієм Пузиною і Єлизавету — Гальшку.

Гальшка народилася близько 1577 року. 1594 року одружується з Криштофом Потієм. Батько його Іпатій Потій був Берестейським каштеляном, згодом єпископом Володимирським, а з 1596-го — митрополитом української греко-католицької церкви. До Києва Гальшка перебралася, можливо, коли І. Потій посів митрополичий престол, можливо, після смерті чоловіка. В Києві мешкала її двоюрідна сестра Анна Гулевичівна, одружена з Лавріном Лозкою. Вірогідно, що тут Гальшка знайомиться з братом Лавріна, Стефаном Лозкою. Належали Лозки до магнатського шляхетського роду з Київщини, відомого в джерелах також з початку XVI ст. З 1577 року Стефан — підчашій Київський, з 1590-го — маршалок Мозирський. 1606 року Гальшка й Стефан одружуються. Стефан мав десь близько 60 літ, Гальшка — до 30. Але шлюб був щасливим. Мали сина Михайла (помер 1648 р.).

Проживши кілька літ у Києві, котрий саме в той час, на початку XVII ст., поступово повертає собі славу духовного й культурного центру України, Гальшка звершує

справу, яка назавжди пов'язує її ім'я з Києво-Могилянською академією: вона стає фундаторкою Братського Богоявленського Учительного монастиря й Київської братської школи, з котрої розпочалася історія Києво-Могилянської академії.

14 жовтня 1615 року Гальшка складає фундуш (дарчу) і 15 жовтня 1615 р. вносить його до "городських книг" київського магістрату: "Я, Гальшка Гулевичівна, — писала вона в дарчій, — дружина його милости пана Стефана Лозки, маршалка Мозирського, за згодою його милости на все нижче викладене, будучи здорова тілом і розумом, явно і добровільно усвідомлюю цим моїм добровільним листом, що я, живучи постійно в давній святій православній вірі Східньої Церкви і палаючи до неї благочестивою ревністю... з любови й приязні до братів моїх — народу руського і для спасіння душі моєї, з давнього часу намірилася зробити добро для Церкви Божої... На вічні часи даю, дарую, записую і відказую мій власний спадковий маєток, що користується правами і вольностями шляхетськими — власний мій двір з землею... на монастир Патріяршої Ставропігії, а також на школу дітям так шляхетським, яко і міським і на всякий інший спосіб богоугодного життя". І далі: "... і аби тая фундація skutok свій брала, то я, Гальшка Гулевичівна, в той двір і на його землю духовних і світських православних, а також школу впровадила і впроваджую... Року Божого 1615, місяця жовтня, 15 дня". Під дарчою стоять підписи Гулевичівни й Стефана Лозки та підписи свідків — поважних киян. Цікаво, що обидва підписи — Гальшки й Стефана — поставлені "рукою власною" українською мовою, тоді як підписи свідків — польською.

Земля Гулевичівни, тобто її двір з належними будівлями, лежала в центрі Києва — Подолу. Розпочинався двір від самої Контрактової площі й тягнувся в напрямку Дніпра. Гальшка дарує свою землю "світським й духовним православним", об'єднаним у Київське братство, до якого, до речі, вписувались не лише кияни, а й всі бажаючі з інших міст і повітів України. Під опіку Братства Гальшка передає школу, тобто нагляд за навчанням й вихованням учнів. Матеріальний статок утримання школи, учителів та неімущих дітей мусів забезпечувати Учительний братський Богоявленський монастир. Така була воля фундаторки монастиря й Братської школи.

Дар Гулевичівни впав на благодатний ґрунт. На початку XVII ст. культурно-національний рух охопив усі верстви населення, настав час духовного відродження України, її історії, культури, мови та віри. Відродження національної свідомости народу привело загалом до відродження української держави.

Серед тих, що стали на захист національних інтересів народу, була й Гальшка Гулевичівна, розумна, інтелегентна, свідомо свого вчинку, українка. Вона давно прагнула, як зазначала в дарчій, допомогти чимось своєму народові й Церкві Божій. В Києві Гальшка найшла гідних однодумців й друзів. Серед них її вірний друг і

чоловік Стефан Лозка; відомий педагог, вчений просвітник, колишній ректор Львівської братської школи Іван (Йов) Борецький, який став тепер першим ректором Київської школи; архимандрит Києво-Печерської Лаври, фундатор осередку київських вчених та видавців Єлисей Плетенецький. А ще — гетьман Петро Конашевич Сагайдачний, котрий підтримав саму справу створення школи, вписався в Київське братство "зі всім військом" і забезпечив йому й школі матеріальний і політичний захист. Окрім них й багато інших достойних мужів.

Таким чином, 15 жовтня 1615 року звершилась істо-

рична подія — розпочався відлік історії української Альма Матер — осередку вищої освіти, культури, християнського благочестя — Києво-Могилянської академії, котра швидко завоювала визнання й славу у всьому європейському культурному світі, гідно презентувала Україну.

Вчинок Гальшки в тому далекому 1615 році, підтриманий людьми, що вболівали за долю України, уславив її ім'я навіки.

Пом'янемо ж Гальшку Гулевичівну!

ТЕТЯНА ДОБКО

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Бібліотека заснована у 1918 р. як Національна бібліотека української держави. Фундатори Бібліотеки і, зокрема, В. Вернадський, який очолював Тимчасовий комітет для її організації, розробили Статут Бібліотеки, як універсальної книгозбірні, що мала збирати, зберігати і пропагувати серед народу книжкові видання з усіх галузей знань, які вже були і будуть створені всім людством, усіма мовами, в усіх країнах світу.

За час свого існування Бібліотека змінила ряд назв (1919 — Всенародна бібліотека України, 1934 — Бібліотека Всеукраїнської Академії наук, 1936 — Бібліотека Академії наук УРСР, 1948 — Державна публічна бібліотека УРСР, 1965 — Центральна наукова бібліотека АН УРСР, 1988 — присвоєно ім'я В. І. Вернадського).

Враховуючи роль бібліотеки як провідного наукового та культурного центру, її роботу щодо інформаційно-методичного забезпечення науководослідних і державних установ та читацьких запитів, особливе значення у збереженні рукописних та друкованих пам'яток культури, Указом Президента України Леоніда Кучми від 5 квітня 1996 року, N 244, Бібліотеці надано статус національної і перейменовано в Національну бібліотеку України ім. В. І. Вернадського (НБУВ).

Головними джерелами формування книжкових фондів Бібліотеки стали отримання нею безкоштовного обов'язкового примірника друку всіх видань в Україні, купівля і дари окремих установ та приватних осіб.

В основу фонду Бібліотеки були покладені передані їй великі книжкові зібрання — фундаментальні бібліотеки Київської духовної академії, Київського університету, Колегії Павла Галагана, Першої Київської гімназії, Ніжинського історико-філологічного ліцею, Києво-Печерської Лаври, Софійського, Видубицького та Пустинно-Миколаївського монастирів, наукових товариств, навчальних закладів, націоналізованих книжкових складів і магазинів. Значну частку формування фондів склали великі приватні

колекції, що відрізнялися не лише чисельністю рідкісних та цінних видань, а й системністю та цілеспрямованістю відбору літератури. Серед них — ретельно підібрані колекції з різних галузей знань, що належали видатним ученим — академікам В. Іконникову, М. Петрову, П. Тутковському, професорам С. Голубеву, Ю. Кулаковському, В. Караваєву, К. Якубовському, письменникові і освітньому діячеві Б. Грінченкові, відомому історикові М. Бантиш-Каменському та іншим.

Пізніше фонди бібліотеки поповнили цінні книжкові зібрання академіків А. Кримського, Ю. Ліпатова, Ю. Соколова, членів-кореспондентів С. Маслова, П. Попова, письменника Є. Кротевича. Ця традиція постійно підтримується.

Роки війни (1941-1945) нанесли Бібліотеці величезної шкоди. Незважаючи на те, що основні найцінніші фонди були евакуйовані до Уфи, сотні тисяч книжок, журналів, унікальних рукописних книг і документів, плякатів, газет було знищено, викрадено, вивезено до Німеччини. На жаль, лише частина книжок, вивезених з Києва, була відшукана в різних місцях Німеччини і повернута за належністю.

Нині фонди Бібліотеки нараховують 13 мільйонів найрізноманітніших джерел інформації з усіх галузей знань, містять книги, журнали, газети, видання, що продовжуються, карти, ноти, образотворчі матеріали, рукописи, видання на нетрадиційних носіях інформації.

Особливо цінними є стародавні пам'ятки слов'янської писемності, рукописні книги XI-XVIII ст., архіви, історичні документи, прижиттєві видання видатних діячів української та світової науки, культури, мистецтва. Історико-культурну цінність становлять зібрання книг кириліцького друку, колекції інкунабулів, палеотипів, естампів і репродукцій. Найстарші за віком серед бібліотечних документів — "Асирійсько-вавілонські клинописні таблички" (3 тисячоліття до Хр.). Унікальну цінність становлять сім аркушів "Київських глаголичних листків" — пам'ятка на пергаменті кінця X сторіччя, фрагменти

рукопису XII ст. на пергаменті — "Сліпченського Апостола", "Оршанське Євангеліє" XIII ст., "Сербський Апостол" XIV ст. У Бібліотеці зберігається один з двох примірників, відомих у світі, книги Арістотеля "Історія тварин" латинською мовою, виданий на пергаменті у Венеції у 1476 р. На славнозвісному "Пересопницькому Євангелії" (1556-1561 рр.), що за красою і багатством оформлення не має рівних собі серед українських рукописів, присягають Президенти незалежної України.

У НБУВ зберігається 200-тисячне зібрання нотно-музичної літератури, 250-тисячне зібрання друкованих образотворчих матеріалів з унікальними колекціями гравюр, українських плякатів, документальних фотографій, близько 160 тисяч річних комплектів газет: українських — з 1735 р., зарубіжних — з 1793.

Використання майже 200-тисячного довідково-бібліографічного фонду, який включає українські і зарубіжні енциклопедії, загальні і галузеві довідники і бібліографічні покажчики, національні бібліографії зарубіжних країн, бібліографічні, реферативні, оглядово-аналітичні видання органів інформації, міжнародних інформаційних центрів дає змогу задовольняти найрізноманітніші інформаційні запити читачів.

У їх задоволенні дедалі ширше застосовуються сучасні інформаційні технології, використовуються бази даних на CD-ROM, що розкривають світовий документний потік ("CDMARC database from the Library of Congress", "Science Citation Index", "Index Translationum", "ProQuest" та інші). Вихід Бібліотеки у мережу "Internet" надає можливість отримувати інформацію в діалоговому режимі, широко використовувати світові інформаційні ресурси.

НБУВ — єдиний в Україні депозитарій документів Організації Об'єднаних Націй та її спеціалізованих установ. У квітні 1996 року в Бібліотеці засновано Фонд Президентів України.

Окрему колекцію складають фонди відділу зарубіжної україніки та видання, які раніше знаходилися у так званому "спецсховищі", були штучно вилучені з наукового та культурного обігу, а їх автори репресовані, і більшість з них загинули в ГУЛагах.

Для поповнення універсального за змістом фонду зарубіжної літератури Бібліотека здійснює книгообмін з понад 1,500 партнерами з 80 країн світу, має міжбібліотечний абонементний зв'язок з 50 зарубіжними бібліотеками. Щороку Бібліотека отримує 150 тисяч нових видань.

Читачами Бібліотеки є понад 150 тисяч учених, фахівців, аспірантів, студентів, яким щороку видається близько трьох мільйонів видань. Щоденно бібліотеку відвідують понад тисячу читачів.

Комплектування фондів здійснюється за рахунок передплати, книгообміну, купівлі у книгарнях та на аукціонах, дарунків окремих видань та цілих ко-

лекцій. Протягом останніх років Бібліотека отримала дар австрійського уряду — фонд австрійської літератури, дари французького російськомовного видавництва "Імка-Прес", англійських україномовних видавництв, повний комплект журналу "Визвольний шлях", благодійну літературу, що надійшла з Великобританії, Данії, Канади, США, Франції, численні дари української діаспори.

29 лютого 1996 р. у Бібліотеці відбулася презентація друкованого Каталогу Нью-Йоркської публічної бібліотеки (Dictionary Catalog of the Research Libraries of the New York Public Library, 1911-1971, Vol. 1-800), отриманого в подарунок від Нью-Йоркської публічної бібліотеки. У презентації взяли участь посол США в Україні Вілліам Г. Міллер, директор Українсько-американського добродійного фонду "Сейбр-Світло" Ольга Ісаєвич, академік НАН України Ярослав Ісаєвич, наукова громадськість, студентство, читачі та співробітники Бібліотеки.

Директор Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського член-кореспондент НАН України Олексій Онищенко сердечно подякував керівництву Нью-Йоркської публічної бібліотеки за це дуже цінне 800-томне видання, яке матиме широке практичне застосування при обслуговуванні читачів Бібліотеки, сприятиме науковій комунікації, просвіті, задоволенню інформаційних, культурних та духовних потреб. Теплі слова були висловлені на адресу американського Уряду, Українсько-американського добродійного фонду "Сейбр-Світло" за сприяння в отриманні цього унікального каталогу.

Нині НБУВ підтримує творчі зв'язки з бібліотеками багатьох країн світу, є членом ІФЛА, Міжнародної асоціації академічних бібліотек і науково-інформаційних центрів, Бібліотечної Асамблеї Євразії, Асоціації бібліотек України.

Серед основних напрямів міжнародного співробітництва — книгообмін, спільні видання праць, пов'язаних з історією України, історіографією, джерелознавством, створення фонду "Зарубіжна україніка" та науково-бібліографічні дослідження з проблем національної бібліографії, двосторонні контакти, стажування, обмін делегаціями, які в умовах незалежності України стають дедалі активнішими. Так, цього року 16 українських бібліотекарів, в тому числі і завідувача відділом довідково-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського Тетяна Добко, мали змогу взяти участь у конференції Американської Бібліотечної Асоціації у Нью-Йорку.

Будемо сподіватися, що зв'язки між нашими країнами будуть надалі поглиблюватися і розширюватися.

**7-им Конгресом Світова Федерація Українських Жіночих Організацій
починає відзначувати своє 50-ліття**

*Плякат СФУЖО на 1997 рік. Мистець Ф. Гуменюк.
WFUWO's poster for 1997.*

26-ИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій проголосила на 1997 рік гасло:

"ПЕРЕДАЙМО НАЩАДКАМ НАШ СКАРЬ — РІДНУ МОВУ"

Це гасло однаково важливе і у нас на поселеннях, і в Україні. Мова — це наша культура, це душа народу, це те, що було і те, що прийде! Без мови — ми не ми.

СФУЖО згадує тих, які за мову сиділи в таборах, гулагах на далекому Сибірі... Які ще так недавно за любов до неї віддали своє життя... Ми постановляємо собі берегти РІДНУ МОВУ, плекати її, шанувати, де б ми не були.

З того приводу **СФУЖО проголосує 26-ий Літературний Конкурс ім. Марусі Бек**, фундований цією визначною діячкою від 1959 року, коли відбувся 1-ий Конкурс з нагоди 2-го Конгресу СФУЖО.

Висліди 26-го конкурсу будуть проголошені на 7-му Конгресі СФУЖО, який відбудеться 22—26 жовтня 1997 року в Торонті.

Тема: **"ПЕРЕДАЙМО НАЩАДКАМ НАШ СКАРЬ — РІДНУ МОВУ"**.

Жанр літературного твору: оповідання, новеля, нарис тощо.

Учасниці конкурсу цим разом — виключно жіночого роду.

Твір повинен бути написаний українською мовою, на машинці через два інтервали, розміром максимум шість сторінок. Підписаний псевдонімом. В закритій коверті подати псевдонім, прізвище і адресу автора. Коверту відкриється після рішення журі.

Термін: прислати до канцелярії СФУЖО до 1 серпня 1997 р.

Заохочуємо письменниць і початківців взяти участь у конкурсі.
Щастя Вам Боже, чекаємо на Ваші твори!

Адреса СФУЖО: **WFUWO, konkurs**
P.O. Box 84578
2336 Bloor St. W.
Toronto, Ont., M6S 1T0, Canada

З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК УКРАЇНИ

*III з'їзд Союзу Українок. Вид на залю. Фото Сергія П'ятерікова.
Third UNWL of Ukraine Conference. Photo by Serhiy Piaterikov.*

16-17 листопада 1996 р. відбувся Третій з'їзд Союзу Українок України, на якому вибрано провід СУ на наступні два роки та відзначено 5-ліття відродження СУ. Головою СУ України переобрано Атену Пашко, заступницями голови — Тамару Величко, Олену Легку, Лілію Григорович, Тамару Глушенюк, а головою секретаряту — Ольгу Глунь.

На запрошення проведу Союзу Українок України, я, як голова Союзу Українок Америки, була присутня на цьому жіночому форумі.

З'їзд проходив у приміщенні колишнього будинку Центральної Ради, теперішньому Будинку учителя, в діловій обстановці, відповідно до запланованої програми.

У з'їзді брало участь понад 170 делегаток з різних областей України. Крім гостей з України були представниці з Англії — Люба Фостун, з Башкиростану — Уляна Лисенко та інші. Перебіг роботи з'їзду висвітлювало київське телебачення.

В роботі з'їзду активну участь взяли також Народний депутат України Лілія Григорович і міністер у справах сім'ї та молоді Сюзанна Станік.

Урочиста церемонія відкриття з'їзду почалася молитвою, яку провели греко-католицький та православний священники.

На прохання голови СФУЖО Оксани Соколик Анна Кравчук відчитала привіт та вручила афішу СФУЖО на 1997 рік під гаслом "Передаймо нащадкам наш скарб — рідну мову".

Після відчитання привіту від Союзу Українок Америки, я вручила плякат з портретом Наталії Кобринської та написом "У п'ятиріччя Союзу Українок України від Союзу Українок Америки", а також книжку Марти Богачевської-Хом'як "Білим по білому. Жінки у громадському житті України, 1884—1939", видану СУА в 1995 р., та грошовий дарунок для праці СУ.

Підсумовуючи, можу сказати, що демократичний процес втілюється в життя і це видно було зі звітувань, дискусій, зауваг, критики та похвал. Нелегко доводиться організації зростати та діяти, коли держава переходить економічну кризу. Та все ж Союз Українок активно розширює свою діяльність, творяться нові філії та відділи і його членство нараховує понад одинадцять тисяч осіб.

Делегатки з'їзду ухвалили ряд пропозицій та звернень до Верховної Ради і Уряду України, до Президента Леоніда Кучми та його дружини. На першому місці було економічне поліпшення, рівноправність жінок, пошана до жінок-матерів, збереження сім'ї,

Голова СУА Анна Кравчук (зліва) і міністер у справах сім'ї та молоді Сюзанна Станік.
UNWLA Anna Krawczuk (left) and Suzanna Stanik, Minister of Affairs for Family and Children.

охорона дітей та жінок. Звернення до міністерств освіти, культури, здоров'я та інших віддзеркалювали потреби та вимоги часу. Присутні радо вітали нове міністерство у справах сім'ї та молоді і його міністра Сюзанну Станік, яка була доповідачем. Перед закінченням з'їзду були вручені грамоти "Почесна союзниця" Любові Говенко, Марії Гром'як, п. Сич, Лідії Орел та посмертно Марії Положевець.

Зустріч із союзницями Сокальщини. Друга зліва — депутат Верховної Ради України Лілія Григорович, в центрі — Анна Кравчук.
Soyuz Ukrainok in Sokalshchyna. Second from left: Ukrainian parliamentarian Lilia Hryhorovych. Center: Anna Krawczuk.

Молодше членство СУ щораз активніше включається в працю. Наприклад, молоді союзниці зі Сокальщини привезли з собою ручні вироби — кошички, прикрашені маками, пшеницею і т. п., які можна повісити на стіні, і їх охоче розкупили. Філія СУ в Стрию проводить заходи для виробництва сільськогосподарської продукції, екологічно чистої, для дитячого харчування, зокрема соків. З Ялти, Запоріжжя та інших міст східних областей постійно чується про брак підручників, книжок у школах з українською мовою навчання.

Дуже важливими є справи милосердя — справи суспільної опіки. Це опіка над старшими віком, багатодітними родинами, дітьми-сиротами. Багато дітей у дитячих будинках хоча й мають батьків, але вони не спроможні ними опікуватися. Бракує харчування для немовлят навіть у цих державних закладах, бо харчова промисловість майже не виготовляє таких продуктів в Україні.

Вид на залю.
Members of the audience listen attentively.

Після закінчення з'їзду, на запрошення голови СУ Атени Пашко була приємна нагода зустрітися з новим проводом СУ та передискутувати про дальшу співпрацю та координацію дій в ділянках суспільної опіки та стипендій наших організацій.

Зустріч з новообраним проводом СУ. Зліва: Лілія Григорович, Алена Пашко, Анна Кравчук, Тамара Величко, Тамара Глушенко, Люба Фостун (Англія), Олена Легка, відсутня на фотографії Ольга Глунь.
The new leadership of Soyuz Ukrainok in Ukraine.

*Зустріч із стипендіятами СУА в Києві. Перша зліва — професор Тамара Мельник, друга — Анна Кравчук.
UNWLA scholarship recipients in Kyiv. Far left: Professor Tamara Melnyk. Second Anna Krawczuk.*

Я вдячна голові та всім членкам Проводу Союзу Українок за увагу до мене. Мені було надзвичайно цікаво завітати з делегатками та членством СУ і відновити знайомство з Любою Фостун з Великобританії та іншими гістьми з'їзду.

Хоч нас ділять простори, але єднає та турбує майбутність України. А майбутність, скарб народу — це діти, це наступні покоління. Вони мусять бути здоровими, сильними та розумними, щоб перебрати у свої руки провід України в наступних генераціях. Нашим спільним обов'язком є подбати про це.

*Голова Союзу Українок Америки Анна Кравчук (зліва) і голова Союзу Українок України Алена Пашко.
UNWLA president Anna Krawczuk (left) and Atena Pashko, president of Soyuz Ukrainok of Ukraine.*

*На з'їзді СУ в мистецькій частині виступив дівочий ансамбль.
Girl's choir performing at Soyuz Ukrainok convention.*

ХАЙ ВОЛИНСЬКА ЗЕМЛЯ ПУХОМ СТЕЛИТЬСЯ ЇЙ...

Гуцульський нагрудний хрест XVII — поч. XIX ст.*

Марія Положевець... Марійка... Так її називали друзі. Тендітна, русява жінка, гарна і зовнішньою, і особливою внутрішньою красою, духовним сяйвом. Вона народилася на березі найбільшого в Україні чудового озера Світязь на Волині. Чарівна природа цього куточка землі виростила мрійливу, чесну свою доньку, а батьки доклали зусиль, аби Марійка вивчилася, пішла у світ освіченою людиною, як і інші їхні діти, а мали вони їх дев'ятеро.

Дівчина закінчила Львівський університет, за фахом географ-геоморфолог. У Львові брала участь у студентських прогресивних акціях, поетичних і мистецьких вечорах, на все життя зберігши любов до поезії і мистецтва. Працювала в геологічних пошукових партіях Львівської філії інституту "Тепло-електропроект" інженером, згодом начальником пошукової партії, вивчаючи майданчики під будівництво теплових електростанцій. Начальник геологічної партії — жінка... Ще тоді вона виявила неабиякий організаційний хист, адже керувати гурмою чоловіків — геологів, бурильників, геодезистів, водіїв — то не кожному чоловікові до снаги. Мала подяки від керівництва за сумлінну працю.

1978 року Марія виходить заміж і переїздить до Києва. Тут працює в Інституті геологічних наук. Разом з чоловіком, геофізиком за фахом, письменником і журналістом Юрієм Хорунжим збирає матеріали з проектування будівництва каналу Дунай—Дніпро,

яким зрошувальники "мали ошчасливити" Україну. Висновок Марії Положевець і Юрія Хорунжого щодо проекту каналу — негативний. Збудований канал мав би згубно вплинути на екологію Півдня, а то і всієї України. Газета "Літературна Україна" (ч. 1, 1983) друкує результати дослідницької праці подружжя — статтю під назвою "Як стрінуться Дунай з Дніпром..." За цією статтею у тодішній республіканській пресі розгорнулася бурхлива дискусія. Піднято на ноги громадськість України... Врешті решт постановою уряду проектування та будівництво каналу припинено на початковій стадії.

У 80-их роках Марія працювала в Київській експедиції в Геологічному Фонді України. Водночас вела активну громадсько-політичну працю на здобуття Україною власної державности. Допомогала чоловікові в підготовці і розповсюдженні часопису Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих "Зона", редактором якого він є.

Діяльний член Народного Руху, 24 серпня 1991 року разом з іншими патріотами зранку до пізнього вечора вона була під стінами Верховної Ради з вимогою прийняття Акту про незалежність України.

З відновленням Союзу Українок прилучається до організації, очолює суботню школу з українознавства і духовного розвитку дітей. Але до школи приходили і дорослі, щоб почути щире слово пані Марії, пізнати невідомі сторінки української історії, прилучитися до духовного піднесення, зустрітися з цікавими людьми, яких Марія запрошувала до школи.

1994 року її обирають головою Київського відділу Союзу Українок. Два роки вона була не тільки голо-

*В січневому числі ц. р. на третій сторінці журналу сталася прикра помилка — фотографія хреста обернена верхом вниз. Простимом ласкаво вибачити. *Друкарня.*

вою, але й душею організації. Розбудовувала організацію, створювала нові осередки в Києві і в області. В усіх заходах, вечорах, які проводив Київський відділ, зустрічах, вшануванні видатних жінок України головною пружиною була Марія. Її високі вимоги до себе, постійне намагання пробуджувати національну свідомість у людей були прикладом для тих, хто з нею зустрічався.

У час становлення нашої держави М. Положевець багато зусиль доклала під час виборів до Верховної Ради, але особливо великим був її вклад під час останніх виборів у Радянському районі. Вона взяла на себе один з найважчих обов'язків — секретаря штабу виборчої команди об'єднання демократичних організацій. З нею тоді можна було зв'язатися телефоном в будь-який час дня і ночі, з'ясувати ситуацію, отримати інструкцію, пораду. Крім того, вона й сама знаходила час, щоб обійти для агітації разом з іншими десятки будинків і виборчих дільниць. У тому, що депутатом від цього округу був обраний представник Народного Руху Мирослав Горбатюк є величезна заслуга й Марії Положевець.

Ставши помічником-референтом народного депутата, пані Марія продовжувала поєднувати роботу з громадською діяльністю, віддавала всю свою енергію, хист і талант справі. На депутатських прийомах, куди зі своїми болями і нуждами приходять десятки людей, намагалася для кожного знайти конкретну пораду і допомогу. Її з нами немає, а виборці досі телефонують їй додому...

Уже будучи смертельно хворою, знемагаючи вночі від жахливого болю, все ж удень Марійка збирала останні сили і продовжувала працювати... і в Союзі Українок, і референтом народного депутата.

До останніх своїх днів вона мала мрійливу романтичну душу, довірливу до людей, чесну, безкорисливу, гостинну, щирю і щедру вдачу. Її домівка завжди була відкрита для всіх — рухівців, союзянок, літераторів, художників, учених і просто людей, які потребували допомоги, часом і незнайомих.

Тривала хвороба, під час якої пані Марія виявила дивовижну мужність, вкоротила їй віку. Нашої Марійки не стало 27 жовтня 1996 року на 54 році життя.

Похована Марія у рідному селі Світязі поряд з

ВОЛИНСЬКІ СПОГАДИ

*Волинь незабутня, країно славутня!
У пишній красі ти красуєш!
Здавен твою бачу українську вдачу,
Здавен мою душу чаруєш!*

*Я рідную мову, ту люблю розмову
В краях твоїх всюди вчуваю,
Те слово живуще — віки невмируще —
Я скрізь в тобі серцем вітаю.*

*Із словом жаданим та з людом коханим
Єднаєш ти в серці моєму
Ті спогади ясні про милі та красні
Куточки в обширі твоєму.*

*Я іншу місцину, як люблю годину,
У думці ніколи не втрачу;
В бездушнім просторі, у мертвім околі.
Живе своє серце там бачу.*

*У блисканні річки, в ясній невеличкій,
Обличчя ввижаються явні;
У гомоні гаю, в зеленім розмаю
Розмови вчуваються давні...*

*Ви, Звягеля скелі, узг'ір'я веселі!
Ми з вами так довго жили!
Найкращії літа з життя сього світа
Мої проміж вас пролітали!*

*Ти, Случе ігроста! Вода твоя бистра
Багацько умчала з собою
І щастя ясного, і суму важкого
Мого, — утекло за водою!*

*Ти, Луцьк стародавній, що досі слід явний
Ховаєш старої давнини,
Й тебе я спізнала, й тебе пильнувала —
Були то хорошії днини!*

*Старезний твій замок, дідишни останок.
Навік в мої думці зостався,
І повідь, весняна, широка, — і давня
Та церковця, в котрій прощався*

*Мій дух із тобою!.. Не жалем-журбою
Хотіла б тебе спом'янути,
Волинський куточку, де мов в сповиточку
Години ті сплять незабутні!*

рідною сестрою і мамою. Та земля, яка її породила, прийняла в своє лоно назавжди.

Хай волинська земля пухом стелиться її славній доньці, для якої щастя, слава і воля України були понад усе... Вічна їй пам'ять!

Київський відділ Союзу Українок.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

З УКРАЇНОЮ У СЕРЦІ —

ПІДТРИМУЙМО ФОНДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ!

Заопікуйтеся сиротами через Стипендійну Акцію СУА. Допоможіть стипендіатам СУА закінчити академічний 1996-1997 рік. Понад 300 студентів в Україні чекають своїх опікунів. Звертайтеся до Відділів СУА у Вашій місцевості!

Пожертви можна відтягнути від податку в США.

Чеки слід виставляти на:

UNWLA INC Scholarship Fund
PO Box 172
Holmdel, New Jersey 07733

Заопікуйтеся бабусями, дітьми в домах для дітей, багатодітними родинами та потребуєчими в Україні через Суспільну Опіку СУА. При Суспільній Опіці СУА діють фонди:

Суспільної Опіки

UNWLA Welfare Fund

Фонд Чорнобиля СУА

UNWLA Chornobyl Fund

108 Second Avenue, New York, New York 10003

Союз Українок Америки має статус неприбуткової організації під IRS Code 501(c)(3) та датки можна відтягнути від податку.

Пластовий курінь "Степові відьми" з Південної Австралії, який спонсорує Марію Горбуть в Бразилії.

Із вдячністю та подякою повідомляємо усіх спонсорів та добродіїв, які своїми щедрими датками підтримують Стипендійну Акцію СУА, що в 1996 році приділено 718 стипендій на суму 143,200 дол., в тому числі 320 стипендій одержали учні і студенти в Україні. Рівночасно стипендійною допомогою кори-

стуються стипендіати у Бразилії, Аргентині, Боснії, Хорватії, Югославії, Румунії, Польщі, Македонії та інших країнах.

Люба Більовщук,
референтка стипендій СУА.

ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ ВІДБУДУТЬСЯ:

1 лютого 1997 року — Дітройт

22 лютого 1997 року — Чикаго

19-20 січня 1997 р. голова СУА Анна Кравчук була запрошена на всі святкування у зв'язку із запряженням на наступні чотири роки переобраного президента Билла Клінтона та віцепрезидента Алберта Гора. Вона була на концерті, який відбувся в УС Арена у Лендвері, Мериленд, 19 січня та на церемонії запряження 20 січня перед Капітолом у Вашингтоні.

Щиро дякуємо 93-му Відділові СУА в Гартфорді за щедрий дар в сумі 600.00 дол. на Фонд СУА: 200.00 дол. на Стипендійну Акцію СУА, 200.00 дол. на Фонд Чорнобиля СУА, 200.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" і 200.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку — кімнату бібліотеки, яку уфундує СУА.

Ваша підтримка і розуміння потреб організації є прикладом і заохоченням до дальшої праці!

Екзекутива Союзу Українок Америки.

У КАНЦЕЛЯРІЇ СУА МОЖНА ЗАМОВИТИ ТАКІ ВИДАННЯ:

СПИСОК КНИЖОК ДО РОЗПРОДАЖУ

НА 1 СІЧНЯ 1997 Р.

ІСТОРІЯ ЖІНОЧОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Марта Богачевська-Хом'як, **Білим по білому — жінки в громадському житті України 1884—1939 рр.** (Київ, Союз Українок Америки, 1995), стор. 422.

25.00 дол.

Марта Богачевська-Хом'як, **Дума України — жіночого роду** (Київ, Жіноча Громада, 1993), стор. 109.

10.00 дол.

ПОЕЗІЯ І ПРОЗА

О. І. Нагаєвський, **Рівноапостольна Свята Ольга** (Філядельфія, Союз Українок Америки, 1955), стор. 39.

5.00 дол.

Наталія Лівницька-Холодна, **Поезії старі і нові** (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1986), стор. 238.

15.00 дол.

ДИТЯЧІ

Діма, **Кіт музика** (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 83-ій Відділ, 1971), стор. 30.

5.00 дол.

Як робити прикраси на ялинку. Зладила Анастасія Смеречинська (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, Український Музей, 1982), стор. 84. Є також англійською мовою.

10.00 дол.

Арета Тритяк, **Мої малюнки** (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1991), стор. 26.

10.00 дол.

КУХОВАРСЬКІ КНИЖКИ

Печиво, куховарські приписи. Упорядкувала Наталя Костецька (Філядельфія, Союз Українок Америки, 1969), стор. 32.

3.00 дол.

Українські назви з куховарства й харчування. Упорядкувала Наталія Чапленко (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1980), стор. 116.

10.00 дол.

Зеновія Терлецька, **Українські страви** (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1990), стор. 201.

10.00 дол.

ВЗОРИ

Українські народні вишивки. 6 серія — Сокальщина. Рисувала Ольга Загородна-Трачук (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1980), 12 таблиць.

6.00 дол.

Ірина Сенік, **Взори до вишивання** (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1982), 12 таблиць.

6.00 дол.

Українські взори, окремі картки (Нью-Йорк, Союз Українок Америки, 1978).

0.50 дол.

ЦІНИ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПОШТОВОЇ ПЕРЕСИЛКИ

ЧЕКИ ПРОСИМО ВИПИСУВАТИ НА UNWLA INC. ТА ПЕРЕСИЛАТИ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

108 SECOND AVENUE

NEW YORK, NY 10003

212/ 533-4646

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

---

MARCH 1997

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

CHRIST IS RISEN!

HAPPY EASTER TO ALL OF OUR READERS AND THEIR FAMILIES

CHERRY ORCHARD

by Taras Shevchenko

Beside the house, the cherry's flowering,
Above the trees the Maybugs hum,
The ploughmen from the furrows come,
The girls all wander homeward, singing,
The mothers wait the meal for them.

Beside the house, a family supper,
Above, the evening star appears,
The daughter serves the dishes here;
It's useless to advise her, mother,
The nightengale won't let her hear.

Beside the house, the mother lulls
The little children for the night,
Then she, too, settles at their side,
And all it still... Only the girls
And nightengales disturb the quiet.

VIIIth CONGRESS OF WORLD FEDERATION
OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS
TO BE HELD IN TORONTO, CANADA IN OCTOBER

Cover of "Ukrainian Museums, Galleries & Collections in the Western Diaspora".

Since November 1948, the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) has united Ukrainian women's organizations in the Western diaspora into one voice one forum, regardless of their political or religious affiliations. This united voice was the defender of women in Ukraine during the time when Ukraine was enslaved and part of the USSR. WFUWO's affiliation and cooperation with the World Movement of Mothers (MMM), the International Council of Women, the International Alliance of Women, and as NGO in Consultative Status (Category II) with the Economic and Social Council of the United Nations has provided Ukrainian women with a forum in the international arena. Since Ukraine became independent in 1991, WFUWO has worked to give ongoing support to all phases of the rebuilding of a free and democratic Ukraine and has upheld the principles of political and religious tolerance, recognizing and representing universal human rights.

In order to uphold Ukrainian ethnic identity and cultural heritage, WFUWO promotes cultural and educational programs of literature, history and fine arts, including Marusia Beck literary contests. Since 1963, WFUWO has published "Ukrainka V Sviti", a quarterly magazine with one issue a year, "Ukrainian Woman in the World", published in English. The organization has published numerous books on Ukrainian culture, the

UKRAINIAN WOMAN
IN THE WORLD

1996 No. 23

Cover of "Ukrainian Woman in the World".

latest being "Ukrainian Museums, Galleries & Collections in the Western Diaspora" (1996 compiled by Iryna Russnak).

WFUWO has 21 member organizations from 13 countries: Argentina, Australia, Austria, Belgium, Brazil, Canada, France, Great Britain, Poland, Switzerland, USA, Venezuela, and West Germany. The Ukrainian National Women's League of America, Inc. was an initiator and founding member of WFUWO and has remained an active participant.

Membership in WFUWO gives Ukrainian women a joint opportunity to have their statements, recommendations and resolutions presented before the United Nations, the Ukrainian World Congress, the International Council of Women and other organizations.

Annual meetings of WFUWO are held in October, providing an opportunity for women from member organizations to meet and report about activities in their respective countries. The agenda for this year's Congress includes the election of new leadership for a five year term. Previous WFUWO presidents were Olena Kysilewska (1948-1956), Olena Zaluzniak (1956-1969), Olena Lotockyj (1977-1982), Maria Kwitkowsky (1982-1992). Oksana B. Sokolyk has been President of WFUWO since 1992.

THE NEWLY ESTABLISHED ECOLOGY COMMITTEE

by Martha Jarosewich
Chairperson, UNWLA Ecology Committee

As the chairperson for the newly established Ecology Committee I welcome the opportunity and challenge, to both define the goals of the Committee and undertake the tasks set out to achieve these goals. I have accepted this exciting challenge because I believe there are extraordinary opportunities for the UNWLA to work in the community and internationally on issues pertaining to the environment and public health. As a well-established non-governmental organization (NGO) the UNWLA has the institutional history, the knowledge and the skills which will be critical in helping develop the Committee's mandate. The organization's strength as a women's NGO will be an invaluable asset in assisting and educating our communities, and the children, women and elderly in Ukraine on environmental and public health issues. As the goals of the Ecology Committee are defined, it will be important to uphold the vision of the UNWLA and take this opportunity to enhance the organization's profile in the local and international community through continued civic and educational activities.

The deterioration of the quality of the global environment has had a noticeable impact on the quality of the natural resources as well as on public health in our communities. Environmental quality has a direct relationship to public health concerns. International assessments show that the impact of environmental pollution on health is one of a series of competing determinants on public health and well being. Therefore a primary objective of the Ecology Committee's mandate would be to integrate the UNWLA's skills and institutional abilities to improve the quality of the environment in our back yards and have the vision for improving the quality of environment in the international arena.

The Ecology Committee is in its infancy and the interests of the members and committee activities have not yet been defined. The first two years will be crucial in establishing a strong foundation to work from; however, by the third year I hope to begin implementing some specific activities. Proposed tasks to achieve the primary objective would include (i) evaluating local issues pertaining to the environment and public health in the community, (ii) evaluating Corporate and private sector involvement and support available in the community and internationally, (iii) identifying the state and local policies of the community, (iv) evaluating environmental education programs and activities in local community and schools, (v) conducting public information forums locally and abroad, and (vi) working closely with other organizations in the community to build on mutual strengths and skills.

I envision that the Ecology Committee would consist of UNWLA members who are specialists in the field or have an interest in the environment and public health issues. Developing the mandate will require an

AT THE NATIONAL HOME

by DZVINIA ORLOWSKY

By 36, I'd outlived Mozart.
My life had accumulated its own Weltschmerz:
divorce, an early prognosis of blindness,
(hysteria, Mother said, runs in the family)
all brought to the piano, prominent and open
like a coffin.

We were promised one genius per family:
In dreams, my hand turns the page
to the one song I know: Venetian Boat Song.
Raising and pressing the foot pedal,
the water laps, the gondolier dips his oar.

But fingers know their limitations.
At the Ukrainian National Home,
ankle-socked and with a tight braid
coiled to my head, I lost the rhapsody
Liszt might have felt; I sat numb
before the backdrop of Carpathian Woods.

By the time I finished playing,
Father had excused himself,
his empty seat raised.
A large fan blew the scent
of children waiting next in line
to shame their parents, then take a bow.

"At the National Home" is reprinted from Dzvina Orłowsky:
A Handful of Bees by permission of Carnegie Mellon
University Press © 1994 by Dzvina Orłowsky. The poem
was previously published in AGNI.

understanding of the interests of the organization and an evaluation of where the organization's activities can most benefit the community and Ukraine. To assist me in defining this mandate I have prepared a survey which will be sent to all UNWLA members. With the responses from this survey I hope to form a strong committee, define a mandate, and prepare a program of activities. As part of this article, I have included a draft of the survey and would welcome your comments and recommendations. In addition, in the coming year, a series of Branch seminars will be scheduled as an information giving and gathering exercise to inform and better define the goals of our effort.

NEW BOOKS

A REVIEW BY MARTHA BOHACHEVSKY CHOMIAK
UNWLA VICE PRESIDENT FOR CULTURE

A number of new books that should be of interest to us and can serve as excellent additions to local public and school library holdings have recently been published. A sampling of current fiction from Ukraine, bearing the title *From Three Worlds: New Ukrainian Writing*, includes short stories, bi-lingual poems, reproductions of current art and a number of photographs from Ukraine by American photographer Tania D'Avignon. Solomea Pavlychko, a literary scholar, introduces the collection. The book was edited by Ed Hogan in collaboration with Askold Melnychuk (the author of *What is Told*), Michael Naydan (professor of literature at Pennsylvania State University and a noted translator), Mykola Riabchuk and Oksana Zabuzhko, both writers from Ukraine. Those who have not been following contemporary Ukrainian literature are in for a surprise -- here is a book your teenagers may savor. The publisher is Zephyr Press, 13 Robinson Street, Somerville, MA 02145. Paperback and hard cover editions are available.

George Luckyj, Professor Emeritus of Toronto University, well known for his brilliant studies of various aspects of Ukrainian Literature, has written an extremely readable fictionalized biography of Taras Shevchenko. Entitled *Shevchenko's Unforgotten Journey*, the 119 page book is based on a thorough study of the poet's life and work and serves as an excellent introduction to Shevchenko for those who know little about the man who is both the bard and symbol of Ukraine. For those who grew up on Shevchenko, this work will unveil new layers of his brilliance. The publisher of this work is Canadian Scholars Press, 180 Bloor Street West, Ste. 402, Toronto, Ontario, Canada M5S 2V6.

George Luckyj and Ralph Lindheim have edited a comprehensive anthology of readings on Ukrainian historical and cultural affairs. *Towards an Intellectual*

History of Ukraine, numbering 420 pages, provides the reader with expert translations of representative documents on broad cultural issues. It deals with the modern period of Ukraine, beginning with the mid-eighteenth century Orlyk's Bendery Constitution and ending with Mykola Riabchuk's brief but provocative article "Ukraine Without Ukrainians." This anthology, which will greatly aid in classroom teaching of the history of Ukraine, should be read by all who are interested in our past, and Luckyj's introduction will convince the reader that she should be interested. The book was published by the University of Toronto Press in association with the Shevchenko Scientific Society. The American office of U of T Press is at 250 Sonwil Drive, Buffalo, NY 14225.

A more controversial publication is Andrew Wilson's *Ukrainian Nationalism in the 1990's: A Minority Faith* published by the University of Cambridge Press, 49 West 20th Street, New York, NY 10011-4211. The book provides a comprehensive overview of the most recent history of Ukraine, and while one may disagree with its premise -- and many will -- it provides a useful and thorough presentation and analysis of recent developments in Ukraine.

Last, but certainly not least of the latest publications on Ukrainian topics in English is the magisterial *Ukrainian Greek Catholic Church and the Soviet State (1939-1950)* by Bohdan Bociurkiw of Carleton University. This book, the culmination of over three decades of work by the author, also draws on recently opened archives and will define the field for some years. It was published by the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2E8, Canada.

A discussion on any one of these publications would be an interesting addition to a UNWLA meeting -- English or Ukrainian.

THE MAN WITH THE RAINBOW

by DMZ

It was one of those special summer evenings, when you could shut off the air-conditioning and open the window to let the fresh air in. No one knew that I was home; my husband was out at a meeting. It was my time. I fixed myself a tall glass of iced tea and curled up in my reading chair with the day's mail and a treasure of a book I had bought for a quarter at a flea market. It was one of the moments that Irena Vilde writes about in "Happiness".

I began reading my new found treasure of a book from the title page -- when published, where, the introduction, the forward, the first delicious chapter. The open window let in the aroma of the summer garden, the large empty house was still, not one appliance running. My book was taking me into a realm of people and places somewhere back in time.

The phone rang.

"Mrs. _____," came from the receiver in the tell-tale softness of a new Ukrainian immigrant. I did not recognize the caller and he did not introduce himself, but he had announced himself by referring to me in the informal Mrs. followed by my first name, the style of address indicating that I should at least be familiar with my caller, if only in the slightest way. I wasn't.

"You know Volodymyr," he continued. "He told me to contact you." My mind went on fast forward -- pressing V for Volodymyr. The Great Volodymyr has been dead for a thousand years, but due to his greatness, there were hundreds of thousands named after him. Which one of them was so and so whom I was supposed to know, who had my unlisted phone number to give away and who knew my first name. It occurred to me that it could be a distant relative in Ukraine who might have given me as the U.S. contact to his "kUm" or "Svat" and I threw out the name to stall for time more than to be difficult.

"It's not important," my caller continued, "if you do not recall Volodymyr. It is I who wish to ask you something."

Feeling a little guilty for my initial stalling, I gave myself a chance to redeem myself. After all, here was a man from Ukraine, in a strange new country, maybe needing my help. And so I asked, "How can I help you?"

"As you have time on Saturdays and Sundays, I would like to meet with you and make you a proposition."

TIME. I could see its definition on the wall projected by my mind. TIME is something no mortal in America has except for Ukrainians in heaven. However, I rationalized, some of us who are gifted with a strong sense of organization, efficiency and the ability to focus can sometimes make TIME depending on the urgency of the matter. In this case it was the PROPOSITION that would determine the urgency of the matter.

So, in an attempt to discover the nature of the PROPOSITION and thus determine the nature of its urgency, I had to begin somewhere. I asked in accordance with proper procedure, "Pardon me, but what did you say your name was?"

"Oleh," came the reply.

I pressed on, a bit annoyed at the deficiency in protocol. "And your last name, Mr. Oleh? I am just curious, considering you are about to make me a PROPOSITION." The informal style of address, which HE started, was giving ME a bit of leeway for personal questions.

"Oh, I am Oleh So and So and pardon me, I meant to say PRESENTATION."

Now I was definitely confused. It was time to dispense with all formality and get to the point. My personal moment of peace and quiet had already run off at a galloping pace and so I asked, "What kind of presentation?"

"Ah," he replied. "I would like to keep you a bit in suspense until I see you."

Well, it wasn't suspense Oleh was generating in me; it was plain unadulterated impatience. "I really don't have much time and I'll be away this weekend and so if you could tell me what kind of presentation you are talking about, I would be most obliged."

Oleh responded with a few more niceties and then dropped the facade by becoming evasively forthcoming. "As you are the governing head of the family and the keeper of the purse," he said, "I would like to show you something."

Now we were getting somewhere. Take the last statement he made, translate it into English and then back into Ukrainian -- PRESTO -- a salesman. I envisioned him, late at night perhaps, sitting with an English-Ukrainian dictionary, translating the English sales pitch from a corporate script into Ukrainian, a new hero of the market economy, dreaming of conquering the diaspora market and then the world's, making lots of money.

I had always thought myself immune to salesmen suggesting I need to buy something when I was not sure I really needed or wanted it. However, in real life, I have never slammed the door in a salesman's face. I just held on to my conviction not to buy. . . A set of Encyclopedia Britannica, a set of Fuller brushes, a Kirby vacuum cleaner and a set of stainless steel pots later, I still hold fast to my conviction. But with this Ukrainian fellow, it was a whole new ball game. The man, after all, was trying to make a living in a new country and the art of selling is the banner of capitalism. How could I burst his bubble?

But at this point, I wanted to know what I was going to be buying now and so I allowed myself the fun of dropping

all formality. "OK, Oleh," I said. "What are you selling?" This is America, I thought; let's tell it like it is.

But poor Oleh was quoting again from his translation of the script. "There is absolutely no obligation to buy. We just have a wonderful presentation for you and your husband. Please give us a few minutes of your time."

I am too old for this, I thought. The items that I had bought before were the result of a youthful idealism when I really believed that I could actually have the knowledge of the world at my fingertips or that the Kirby would always ensure that my house would be clean or that borshch would cook itself to perfection in my stainless steel pots.

But Oleh was Ukrainian and that made all the difference. I thought of my father and how forty years ago his college friend came around selling the Electrolux. Father borrowed money to buy it because he felt the fellow needed a helping hand. "Свій до свого". Could I do less?

"OK, Oleh. Tuesday at seven." I gave him my home address, automatically asking where he was coming from so that I could give him directions on how to get from there to here. "No, no," he replied, satisfied with getting an appointment. "I have a good map. Don't worry." He avoided, again, my questions about what he was selling.

I returned to my tea, took a sip. The book, the second chapter. Meeting a new character. The cool breeze from the window. The phone again. "Hallo! Yes, Oleh, no you're not disturbing me." Reentering the every day world of salesmen and things. "Do I live in Philadelphia? No." I repeated the name of the town and offered again to give him directions. He gave me a minor excuse for not needing the directions which I interpreted as the basic psychology of the Ukrainian male, any male. Since God has given men maps, they have to show that they are literate, to read the map and find the their own way. So be it.

"OK, Oleh. See you Tuesday at seven." I replaced the receiver and turned to a new page. Concentrating was an effort, my conversation with Oleh mingling with the author's words. Still not knowing what Oleh was selling. Thinking that it only takes a minute to write down directions and that most of my delivery men and repairmen don't think it's a challenge to find me on the map. My conscience kicking me not to judge the man. He's from over there and they are a little different. I finished the page, took another sip of tea. The phone rang.

"Hallo, oh it's you Oleh. A landmark you want? Now let's start from the beginning. If you cannot find my town on the map then how will you know its landmarks?" I could feel my tongue getting sharper in my mouth. I made a note to pray over this matter in church come Sunday, but my patience indicator was down to zero.

Oleh finally told me where he was coming from, but not what he was bringing. I mentioned a major highway near his house and then gave detailed instructions.

"Ah, Ясно."

"Tuesday at seven." I signed off. By now I had given up on my book and turned to the tube. The phone rang. It was Oleh.

"My zip code?" Maybe he was coming by mail? I gave him the zip code and then pleaded. "Tell me what it is you're selling. I know I don't have to buy it. I just don't like the suspense."

The script must have told him not to, even though we had spent so much time on the phone, even though formality had long given way to familiarity. But he at last gave in. "Have you ever heard of the RAINBOW?"

I am not sure, but then next Tuesday at seven, I just might buy one.

WHAT ARE CHRISTMAS EGGS WORTH?

by MARTHA BOHACHEVSKY CHOMIAK

Those of you who are not aficionados of "ER", NBC's popular prime time drama about a Chicago hospital's Emergency Room, probably missed the episode that aired during the recent holiday season. As non-viewers, you are probably unfamiliar with the character of Nurse Hathaway, one of the most positive and interesting characters in this popular, and as these shows go, intelligent evening soap.

The Carol Hathaway character is increasingly visible in the weekly episodes, each of which is written by a different author. She is intelligent, sympathetic and human. She tried to commit suicide before she joined the ER team, but realized the value of life and that made her empathize with the troubled and downtrodden. She broke off with a wealthy doctor because he was too

materialistic, dated an ambulance driver, and renovated an inner-city house. In the holiday season episode, Nurse Hathaway's mother visits her at Christmas to make a traditional Ukrainian Christmas Eve supper. There had been no previous inkling of Hathaway's Ukrainian origins, but then "ER" is full of surprises.

In the Ukrainian scene, a group of Chicago characters dressed in colorful Ukrainian costumes, all ethnically correct, sit around the table and befriend a homeless teenager brought to Hathaway by the heartthrob pediatrician played by George Clooney. To defuse the saccharine sloppiness lurking in the idyllic table scene with its embroidery and pleasant banter, Hathaway makes a few understated comments about her eight sword-dancer uncles. And this is when the mother

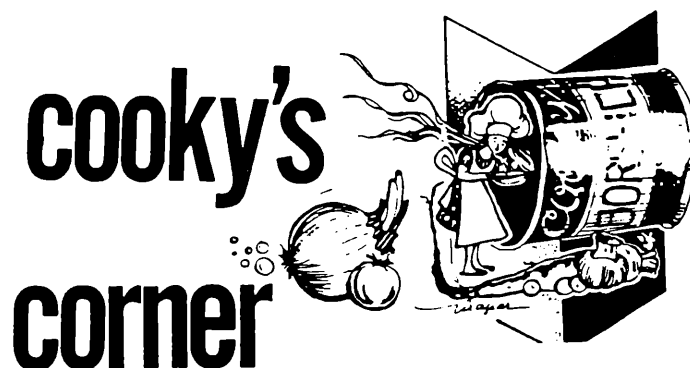
begins making Christmas eggs. Hathaway removes her flowered wreath and sits in her Ukrainian costume chatting with the pediatrician and the scene ends. Cut.

So why this long description of a soap opera TV episode? Well, it is proof of what I have been trying to argue for almost a decade -- we have come a long way, baby. Ukrainians are now exotic and hence, desirable. Sure, it would be nice to have people know that pysanky are connected to Easter and springtime, but this is the type of misinformation we can live with. If only ignorance about Ukraine and its colorful customs and complex people were limited to this ethnographic confusion.

Christmas eggs or no Christmas eggs, the "ER" episode was a nice gift to the Ukrainian-American community. Of course, NBC had not thought, one way

or another, about Ukrainian-American viewers. The lobby, if there is one, is not strong enough to really matter as far as ratings are concerned. But fifty million viewers who otherwise would not have heard the word Ukraine, connected it with a warm, human, colorful and loving scene. Think about it -- fifty million. Two million less than the entire population of Ukraine.

I suspect that many of us who do watch "ER" watch it because it creates an extended family or familiar environment which we can follow with no involvement or emotional cost, the complex but realistic lives of the various protagonists. I for one, enjoy "ER", and will now wait for some script writer to pick up on the rich potential of Nurse Hathaway reestablishing her roots.

PASTA WITH SCALLOPS AND PEPPERS

- 2 large red bell peppers**
- 1/3 cup olive oil**
- 2 large garlic cloves, finely chopped**
- 1 pound bay or sea scallops, cut into 1/2 inch pieces**
- 1 teaspoon salt**
- 1/4 teaspoon freshly ground black pepper**
- 1/4 cup finely chopped fresh parsley**
- 3 tablespoons drained capers, finely chopped**
- 1 pound linguine**

1. Roast the peppers by broiling them or turning them frequently over a gas flame until the skin is charred and blistered. Let them cool then strip off the skin. Remove the cores and seeds. Cut the peppers into narrow 1-inch strips.

2. In a large skillet heat the oil over medium heat. Stir in the garlic and saute for 30 seconds. Add the scallops, salt, and pepper. Cook, stirring frequently until the scallops are no longer translucent, about 3 minutes. Stir in the parsley, capers and peppers. Cook for 1 minute more.

3. In a large pot of boiling salted water, cook the linguine until firm yet tender to the bite. Drain and toss with the scallop mixture.

Fish With Gingered Pineapple

- 1 package (1 lb) frozen fish fillets, thawed (haddock, cod Boston bluefish)**
- 1 tbsp soy sauce**
- 1 tsp minced gingerroot**
- 1 cup drained crushed pineapple**
- 2 tsp hoisin sauce**
- 2 tsp sherry**
- 1 green onion, sliced**
- salt and pepper**

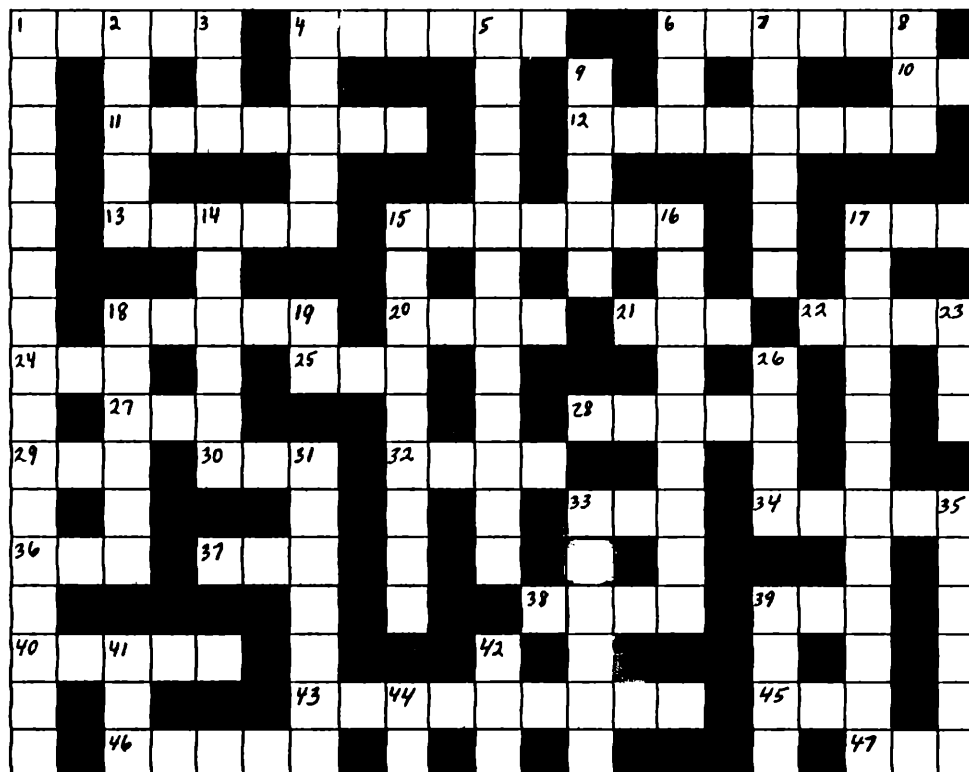
* Cut blocks of fish fillets into 4 equal pieces. Arrange like spokes on a wheel on pie plate.

*Spread fish with hoisin sauce. Sprinkle with soy sauce, sherry, gingerroot and onion. Spoon pineapple evenly onto pieces.

*Cover with waxed paper and microwave at High for 5 to 7 minutes or until fish is opaque, rotating plate twice. Season with salt and pepper to taste. Let stand, covered, for 5 minutes.

(Makes 4 servings)

"FORWARD MARCH"

ACROSS

1. Where TS is buried.	21. Old name for Ukraine	36. Heavy weight
4. River	22. Nemesis for TS	37. Next month's problem
6. Educational book created by TS	24. -Classic	38. Continent
10. International organization	25. Finish	39. Play on words
11. TS testament	27. Attila	40. Another river
12. Where TS served his sentence	28. TS's parents	43. Where TC was born.
13. TC first name	29. TC's nemesis	45. TC's group
15. TS poem dedicated to Jan Hus	30. High point	46. TC's son
17. One of 31 Down	32. Post	47. Affirmative
18. TS and Shakespeare	33. What TS called his master	
20. Caesar's bad hair day?	34. Baked for 17 Down	

DOWN

1. Saints of secret organization TS joined	14. Where TS was born	33. TS's astrological sign
2. Mr. Stodolia	15. Title of TS epic poem	35. TC's concern
3. Noteworthy someone	16. TC	39. Another river.
4. TC nom de guerre	17. This year on March 30th	41. Clandestine snooper
5. What is celebrated on 17 Down	18. TS's unwise son	42. Creator of TS statue in Washington
6. Honeymaker	19. Compass direction	44. Morning hours
7. TS's collected works	23. Color of TS University in Kyiv	
8. Floor covering	26. As soon as possible	
9. TS and Lord Byron	31. Crafts for 17 Down season	

SOLUTION NEXT MONTH

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Кожного року в березні або квітні подаємо приписи на страву і печиво, пов'язані з Великоднем.

На великодній стіл, крім шинки, можна подавати:

МАРИНОВАНУ СВИНЯЧУ ПЕЧЕНЮ НА ХОЛОДНО

5-6 фунтів свинячої полядвизи (loin of pork)

суха гірчиця і чебрець (thyme)

1/2 горнятка "шері"

1/2 горнятка підливи зі сої (soy sauce)

2 зубки часнику (розтерти)

1/2 ложечки імбиру (ginger)

1 ложка підливи зі сої (soy sauce)

1 8-унцовий слойк яблучного желе (apple jelly)

2 ложки "шері"

Свинячу полядвицю зв'язати. Натерти сухою гірчицею і чебрецем. Приготовити маринаду з "шері", підливи зі сої, часнику і імбиру і полити нею полядвицю. Залишити полядвицю в маринаді на 4-5 годин, обертаючи її час від часу.

Вийняти з маринади і вкласти до посуду до печення. Пекти в печі, нагрітій до 325° з розрахунку 25 хвилин на фунт м'яса. Підливати маринадою.

Стопити яблучне желе, додаючи 1 ложку підливи зі сої і 2 ложки "шері".

Варити, мішаючи, 2 хвилини. Полити на полядвицю і вистудити.

ПІДЛИВА З ХРОНУ ДО М'ЯСА

4 ложки хрону, сполосканого, відцідженого і витисненого

3 ложки майонезу

1 ложка оцту — найкраще з тургуну (tarragon)

2 ложечки грубозернистої гірчиці

1 ложечка звичайної гірчиці

1 1/2 ложечки цукру

сіль до смаку

1/4 яблука втерти на тертці

2 ложки дуже дрібно посіченої червоної цибулі

СУХІ ОВОЧІ ДО ШИНКИ

однакової ваги сухих овочів:

яблук

сливок без кісток

морель (apricot)

вишень або сухих порічок (dry currant)

1 середньої величини банька нарізаного ананасу

1/2 горнятка брунатного цукру

Залити червоним вином, щоб покрило. Пекти в огнетривалому посуді від покришкою при температурі 300° три години.

САЛАТА З КАРТОПЛІ І ГОРОШКУ З КРОПОМ

2 фунти картоплі, зварити, нарізати в кубики

1 фунт мороженого горошку, звареного

3 ложки дрібно нарізаного кропу

3 ложки рослинної олії

2 ложки цитринового соку

2 ложечки гірчиці (mustard)

1/4 горнятка вершків (heavy cream)

сіль і перець до смаку

до прибрання 3-4 галузки кропу.

Всі складники змішати і прибрати кропом.

СИРНА ПАСКА

5 жовтків, зварених на твердо

1 фунт білого сиру (фармерського) кімнатної температури

1 фунт вершкового сиру (cream cheese) кімнатної температури

7 ложок цукрової мучки

3 ложечки ванільового екстракту

родзинки

сухі морелі

мигдаль без лушпинки

До "Food processor" дати жовтки, цукор, оба сири і ванільовий екстракт. Вбивати, щоб була одноціла маса.

Перекласти масу до миски і додати родзинки, дрібно нарізані морелі і мигдаль, нарізаний тоненько. Кількість тих додатків залежить від господині. Все добре змішати і покласти на білу полотняну, змочену і добре викручену серветку. Щільно загорнути і покласти до миски. Придушити і покласти на тарілку і на неї щось важкого. Покласти до холодильника найменше на 12 годин. Сирну паску можна заморозити.

СИРНИК

1/2 горнятка спареного, меленого мигдалю

3/4 фунта цукру

1 1/4 горнятка вершкового білого сиру (creamed cottage cheese)

2 великі яйця — розділені

3 ложки цитринового соку

2 ложечки тертої цитринової шкірки

1/3 горнятка манної каші (Instand Farina)

1/4 горнятка масла, кімнатної температури

1/2 горнятка білих родзинок

Натовстити 9-інчову тортівницю, вистелити дно восковим папером і посипати мукою. До миски дати сир, змелений мигдаль, цукор, жовток, цитриновий сік, шкурку і вбивати електричним збивачем. Додати жовток, манну кашу і масло і далі вбивати. В більшій мисці вбити білок на тугу піну і до неї дати сирну масу. Додати родзинки. Мішати все разом на суцільну масу. Влити до приготованої тортівниці і пекти 45 хвилин в температурі 325°. Пробувати середину сирника патичком, чи виходить чистий.

Вистудити в тортівниці. Перекинути на тарілку і зняти восковий папір. Можна прибрати частинками помаранч і китичками винограду, а на краї можна покласти зарум'янений мигдаль.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

ГАРНИЙ ЗВИЧАЙ НЬЮ-ЙОРКСЬКОЇ ОКРУГИ СУА

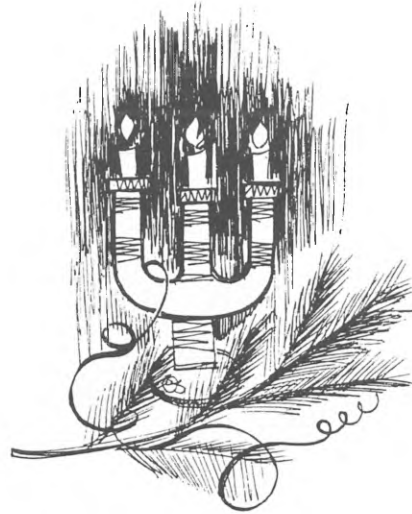
Одним із звичаїв, які Нью-Йоркська Округа СУА протягом свого існування впровадила у себе, є "засвічення різдвяної ялинки". Звичай цей, який здобув багато признань як серед союзнок, так і гостей, які щороку беруть численну участь в цій імпрезі, започатковано в 1974 році. Від того часу щороку на балконі Домівки СУА на Другій авеню в Нью-Йорку пишасться гарно прибранна ялинка. Особливістю її є напис на англійській мові, який повідомляє чужинецьку публіку, кому та ялинка присвячена. До 1987 року присвячувано її жінкам-політв'язням України. В 1988 році — в пам'ять Тисячоліття Хрещення Руси-України, наступні роки — об'єднанню з сестрами і братами з України, цьогорічна ялинка, як зазначила голова Округи Леся Кіршак, була присвячена п'ятиліттю незалежності України.

Цьогорічне свято відбулося 20 грудня 1996 р. у гарному приміщенні Пластової Фундації, за що голова Округи висловила їм щиру подяку. Відкриваючи свято, Леся Кіршак привітала присутніх: генерального вікарія, пароха церкви св. Юра о. Патрікія Пашака, о. Панкратія — пароха православної церкви Всіх Святих, голову СУА Анну Кравчук і її заступницю Ольгу Тритяк, представників громадянства, численно зібраних союзнок і гостей. Вона передала привіт від почесних голів СУА Івонни Рожанковської, Марії Савчак і колишньої голови Округи Оксани Рак.

Імпровову частину свята відкрив вхід групи дітей із зіркою і співом колядок, рецитацією віршів і святочних побажань, а Лариса Літепло ще й гарно відіграла на флейті колядку "Вселенная веселится". Всіх виконавців публіка нагородила рясними оплесками, а культосвітня референтка Олімпія Роговська обдарувала їх українськими книжечками.

Мистецьке прибрання столів у виконанні Ірини Стецьків підкреслювало різдвяний настрій свята, за що їй належить признання.

Голова Л. Кіршак попросила о. П. Пашака провести молитву, яку він започаткував колядою "Бог предвічний", віддав признання СУА за благородну працю і передав привіт і благословення від Єпископа Василя Лостена. Загальний спів колядок переплітали рецитація вірша "Коляда" Б. Кравціва, виголошена Варкою Бачинською, і "Спомин" Христі Навроцької про її перші відвідини України і родинного дому за часів совєтської влади. Господарська референтка Г.

Серант гостила присутніх смачною перекускою. До успіху програми причинився виступ хору "Думка", який своїм мистецьким виконанням коляд, збагатив програму, а публіка вітала їх гучними оплесками.

Відтак голова Округи Л. Кіршак попросила до слова голову СУА А. Кравчук, яка подякувала за запрошення і передала від Головної Управи СУА "Грамоту вдячності" для Нью-Йоркської Кредитівки "Самопоміч" на руки д-ра Богдана Кекіша, як вияв признання за фінансову підтримку СУА. Тому що не могла бути присутньою на святкуваннях 21-го і 113-го Відділів, передала тепер грамоти для 21-го Відділу в його 65-ліття і для 113-го Відділу в його 10-ліття. Д-р Б. Кекіш у своїй подяці за признання для Кредитівки "Самопоміч" передав чек на 1000 дол. як дар на Стипендійний Фонд для СУА, що присутні прийняли з великою радістю. Не меншою атракцією, що підкреслювала вагу свята, був гарно прибраний святочний стіл з підкресленням усіх традиційних атрибутів Різдва Христового. Цим займалася Лариса Зелик, за що голова Округи зложила їй окрему щиру подяку.

Кінцеву молитву провів о. Панкратій з подякою за гостинність і побажав СУА успіхів у їх багатогранній праці. Голова Округи Леся Кіршак подякувала всім виконавцям програми, що причинилися до успіху імпрези, О. Роговській за приготування програми, Лідії Стасюк за зорганізування дитячої групи і всім, що своєю присутністю звеличали це свято. Виступали діти: Святослав і Володимир Єфремови, Діана і Юрій Куровицькі, Матей і Лариса Літепли, Данилко Мачай і Олексій Макух.

Івонна Мачай,
пресова референтка
Округи Нью-Йорк.

Просимо при пожертвах на різні цілі, в некрологах, дописах, підписах під світлинами подавати прізвища ЧІТКО, ДРУКОВАНИМ ШРИФТОМ. При пожертвах і підписах обов'язково по-українському.

ШАНА ЗА ПРАЦЮ

У неділю, 19 травня 1996 року, 28-ий Відділ СУА в Ньюарку під егідою Округної Управи влаштував святочний полуденок для вшанування мгр Софії Андрушків з нагоди її 90-ліття з дня народження та 40-ліття відданої і жертвенної праці як референтки Суспільної опіки.

Святочний полуденок відбувся у залі Народного Дому в Ньюарку, Нью-Джерзі. Відкрив свято молитвою о. Франко Шадяк — парох місцевої церкви св. Івана Хрестителя. Заступниця голови Відділу Марія Семанишин подала короткий життєпис мгр Софії Андрушків.

Народилася ювілятка 28 січня 1907 року в Головинцях коло Заліщик. Гімназію закінчила у Городку коло Львова, а університет — у Львові в 1932 році зі ступенем магістра філософії. У 1932—1939 роках працювала вчителькою гімназії.

Після закінчення Другої світової війни, в 1946—1949 рр. була вчителькою педагогіки в семінарії у переселенчому таборі в Міттенвальді в Німеччині. У березні 1949 року переїхала з родиною до Америки. Чоловік її д-р Осип Андрушків став професором, викладав математику в американському університеті.

З перших днів приїзду до США пані Софія включилася у громадську працю — аж до 1982 року була скарбничкою Суспільної опіки, а рівночасно і референткою стипендій (1970—1982).

Подружжя виховало двох синів — д-ра Романа та д-ра Богдана, які стали справжніми українськими патріотами, беруть активну участь в житті нашої громади.

*Софія Андрушків.
Sofia Andrushkiw.*

Від Округної Управи ювілятку вітала голова Округу Ярослава Мулик.

Потім відбулася мистецька частина. Внук пані Софії разом зі своєю вчителькою проф. Дарією Гординською-Каранович відіграли на фортепіані на чотири руки "Рондо" Моцарта. А сини д-р Роман і д-р Богдан грали на гітарах стрілецькі та популярні українські пісні.

На закінчення Софія Андрушків зі зворушенням подякувала всім за таку гарну імпрезу і з вдячності пожертвувала 100 дол. на Суспільну опіку, якій вона віддала стільки років праці.

Емілія Онишкевич,
пресова референтка
28-го Відділу СУА.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

89-Й ВІДДІЛ СУА В КЕРГОНКСОНІ

Річні загальні збори 89-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Кергонксоні, Нью-Йорк, відбулися 14 грудня 1996 року.

Управу на 1997 рік вибрано в такому складі: голова — Анна Слободян, заступниця голови — Зеновія Ковальська, кореспонденційна секретарка — д-р Стефанія Барановська, протоколярна секретарка — Зеновія Гулей, скарбничка — Агнес Хоманчук.

Референтки: культурно-освітня — Людмила Волянська, організаційна — Осипа Дудинська, суспільної опіки — Меланія Кокорудз, виховна — Лідія Яців, пресова — Марія Зубрицька, імпрезова — Анна Вербовська, музейно-мистецька — Євгенія Рубчак, зв'язкова — Анна Слободян, господарські — Сільвія Кузів, Христя Головата, Льоля Савеська, стипендійна — Емілія Реннер, місцеві зв'язкові — Осипа Дудинська, Ольга Бодляк.

Контрольна комісія: голова — д-р Стефанія Барановська, членки — Ярослава Крижановська, Лідія Боб'як.

Марія Зубрицька,
пресова референтка.

83-Й ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Загальні збори 83-го Відділу СУА в Нью-Йорку відбулися 10 грудня 1996 р.

Зборами керувала президія у складі: голова — Лідія Черник, секретарка — Олександра Юзенів. До президії запрошено Олександрю Киршак — голову Округної Управи Округу Нью-Йорк.

До Управи Відділу на 1997 рік (каденція 1996—97 р.) увійшли: голова — Ірена Чабан, заступниця голови — Ірена Мокрівська, протоколярна секретарка — Катря Червоняк, кореспонденційна секретарка — Євгенія Івашків, скарбничка — Лідія Закревська.

Референтки: організаційна — Дарія Кекіш, культурно-освітня — Олімпія Роговська, виховна — Дарія Генза, імпрезова — Варка Бачинська, суспільної опіки — Марія Шепарович, стипендій — Наталія Дума, пресова — Ольга Гаєцька, музейна — Леся Юзенів, господарська — Люся Сусь (допоміжна — Марія Палій), адміністраторка світлички — Ірена Куровицька.

Контрольна комісія: голова — Стефанія Косович, членки — Галина Оберишин, Богдана Слиж, Марія Штогрин, Рома Шуган.

Номінаційна комісія: голова — Стефанія Косович, членки — Ірена Бехтольд, Рома Шуган.

47-ИЙ ВІДДІЛ СУА В РОЧЕСТЕРІ

Річні загальні збори 47-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Рочестері, Нью-Йорк, відбулися в неділю, 12 січня ц. р. Зборами керувала президія у складі: голова — Іванна Мартинець, секретарка — Христина Ковч. До президії запрошено Тетяну Шутер, представницю Відділу до Окружної Управи, в заступстві Марти Стасюк, голови Окружної Управи, яка із-за поганої погоди не змогла прибути.

До нової Управи на 1997 рік ввійшли: голова — Ірина Руснак, заступниця голови — Тетяна Шутер, протоколярна секретарка — Ірина Михайлюк, кореспонденційна секретарка — Дора Сторожинська, фінансова референтка — Марія Костів, скарбничка — Марія Джус, пресова рефе-

рентка — Аріядна Бах, організаційна референтка — Марія Крамарчук, мистецько-музейна референтка — Іванна Мартинець, заступниця — Христина Ковч, стипендійна референтка — Анна Чорнобіль, суспільної опіки — Катря Лялька (пачки), Галина Павлічко (бабусі), Ірина Семанюк, Анна Єйна, Ірина Гафткович (відвідини хворих), господарські референтки — Анна Сохоцька, Фенні Надяк, Марія Сиплива, Катерина Панич, референтка зв'язків — Марія Лешишин, вільні членки — Ольга Нарівна, Ольга Червінська, Катерина Лялюк.

Контрольна комісія: голова — Марія Лілак, членки — Ірина Шмігель, Тамара Гривнак, Наталія Ґуран, Катерина Щур.

Аріядна Бах,
пресова референтка.

ВИСТАВКА ТРЬОХ МИСТЦІВ У ЧІКАГО

Виставка у Чикаго. Зліва: Оленка Матвійшин — голова 101-го Відділу, Оксана Крушельницька і Валя Хринівська — членки Відділу, мистці Олександр Ткаченко і Юлія Ткачук, працівник Львівського етнографічного музею Ярослава Грендиш і членка Відділу Уляна Гриневич.

Exhibit in Chicago. From left: Olena Matviyishyn (president of Branch 101), Oksana Krushelnytska and Valia Hrynivska (branch members), artists Oleksander Tkachenko and Julia Tkaczuk, Yaroslava Hrendysh (staff member of the Lviv Ethnographic Museum), and Ulana Hrynevych (branch member).

6 грудня 1996 року у приміщенні Культурного Осередку при парафії свв. Володимира і Ольги у Чикаго, 101-ий Відділ Союзу Українок Америки відкрив триденну виставку мистців з Америки та України. Із Дітройту прибув маляр Олександр Ткаченко, Ніна Лапчик з Києва прислала свої хустки, Галина Титла з Нью-Йорку передала ікони.

Виставку відкрила голова 101-го Відділу Олена Матвійшин. Вона привітала творців, які виставили свої речі у різних жанрах: О. Ткаченко — акварелі, Ніна Лапчик — шовкові хустки, а Галина Титла — ікони.

Українська тематика переважала у малярстві Ткаченка, який виставив аж сорок п'ять картин. Акварелі були виконані ніжними, барвистими кольорами.

Мисткиня Ніна Лапчик народилася в Україні, де закінчила Львівський інститут прикладного і декоративного мистецтва. Особисті виставки мисткині проходили в Києві, Львові, Парижі, Одесі і в Америці. Її головні гобелени висять в індустриальній фабриці "Моліна". Від 1995 року мисткиня проектує костюми для театральних груп в Америці та Україні, включно

із "Артс Груп Театр" в Нью-Йорку. Ніна Лапчик виставила чудові шовкові хустки і шалі, виконані в техніці батик, вони привертала увагу глядача своїми кольорами.

Третя мисткиня — Галина Титла передала п'ять ікон, цікаво виконаних на дереві у строго візантійському стилі.

Виставку численно відвідали чикагська громада та художники з України. Серед гостей були Ярослава Грендиш, учителька при Етнографічному Музеї у Львові, Юлія Ткачук, молода мисткиня монументальних скульптур, мистець Юрій Віктюк та мисткиня класичного малярства з Чикаго, всім відома Міка Гарасовська-Дачишин.

Мистецька виставка залишила приємні спогади в усіх, хто її відвідав.

Христина Таран,
пресова референтка
101-го Відділу СУА.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

(ВІД 1 ГРУДНЯ ДО 1 СІЧНЯ)

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Тараса Дурбака**, чоловіка членки 28-го Відділу Марії Дурбак, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складають: **по 10.00 дол.** — Іванка Гамуляк, Надя Бігун, Леся Падковська, Ірена Качмарська, Зеня Воробець, Наталка Загайкевич, Таїса Богданська; **по 5.00 дол.** — Марія Онишкевич, Міля Онишкевич, Ольга Гнатик, Євгенія Ратич, Марія Робак, Софія Андрушків, Стефанія Букшована; **2.00 дол.** — Юстина Луців; **1.00 дол.** — Параня Лацко. **Разом 108.00 дол.** Шановній родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Управа і членки 28-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Ярослава Ткача**, чоловіка нашої товаришки Лесі, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Лесі і всій родині висловлюємо сердечні співчуття.

Ігор і Марія Зубрицькі.

У світлу пам'ять **бл. п. Матія Шкорути**, батька Анни Рак, складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Ірина Чайківська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Матія Шкорути** складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо щире співчуття.

Олег і Іванна Ратичі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ізидори Боярської**, членки нашого Відділу, складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Управа і членки 28-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Кваса** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дружині Магдалині висловлюємо щирі співчуття.

**Управа і членки 89-го Відділу СУА
в Кергонксоні.**

1,000.00-ИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Управа і членки 119-го Відділу в Йонкерсі на загальних зборах 29 грудня 1996 р. зложили **100.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької.

УСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРО ДЯКУЄМО!

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ДО 31 СІЧНЯ 1997 Р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Баран**, членки 33-го Відділу, мами двох членок Відділу Олі Дем'янчук та Миросі Голубець, на Фонд Чорнобиля СУА зложили: **50.00 дол.** — Стефанія Кріслата; **по 25.00 дол.** — М. і М. Балагураки, д-р М. і М. Боднари, Р. і М. Грабці, д-р М. і Л. Мичковські; **по 20.00 дол.** — Я. і Д. Говиковичі, Т. і С. Швабінські; **по 10.00 дол.** — Марія Адамович, С. Балагутрак, М. і Л. Дармохвали, Марія Гравська, Н. Максимів, Р. і Х. Раковські, д-р і Н. Винярські. **Разом 260.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Тані Долішної**, членки Сестрицтва при українській греко-католицькій церкві у Фініксі, Аз., зложили на Фонд Чорнобиля СУА: **50.00 дол.** — М. і Л. Броніцькі; **по 20.00 дол.** — Д. Яворівська, І. Комарницька, М. Міллер, М. Луцишин, Е. і П. Василини, Ю. Мороз, М. Королишин; **по 5.00 дол.** — М. Попович, А. Турило, А. Гуц, К. Романишин, С. Олексин, М. Зеленка; **1.00 дол.** — Ю. Рихлик. **Разом 191.00 дол.**

У світлу пам'ять, замість квітів на могилу **бл. п. Євдокії Андрюк**, мами нашої членки Стефанії Сиротюк, складаємо **25.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Управа і членки 106-го Відділу СУА, Гартфорд, КТ.

У світлу пам'ять нашого внука **бл. п. Давида**, який загинув трагічною смертю в автомобільній катастрофі, складаємо **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Роман й Ірина Стахури.

У світлу пам'ять **бл. п. Давида Стахура** складаємо **20.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Д-р А. і І. Клоси.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Давида Стахура** складаємо **20.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

А. і А. Хомики.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Давида Стахура** складаємо **10.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

І. і М. Сліпці.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Давида Стахура** складаю **10.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Люба Ведмедик.

У пам'ять **бл. п. Давида Стахура** складаємо **10.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

І. і О. Мельники.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди нашого подружжя складаємо **250.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Туля і Петро Лехмани, Чікаго, ІЛ.

106-ий Відділ СУА в Гартфорд, КТ, влаштував "вишивані вечорниці" 6-го листопада 1996 року, і прибуток в сумі **500.00 дол.** пожертвував на Фонд Чорнобиля СУА.

ЖЕРТВОДАВЦІ

IBM — employes — period ended 11/30/1996
89-ий Відділ, Кергонксон, Н.-Й. **\$509.94**
200.00 дол.
Марта й Андрій Бачинські, Елмгурст, Н.-Й. **100.00 дол.**
Наталія і Богдан Ковалі, Ріверсайд, КТ,
через 64-ий Відділ СУА **50.00 дол.**

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Яськова** приятелі зложили через 56-ий Відділ СУА у Норт Порті, Флорида, на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням допомога сиротам в Україні: **100.00 дол.** — родина В. С. Сливоцьких; **по 25.00 дол.** — родина Б. С. Мельник, родина Л. М. Татарко. **Разом 150.00 дол.**

У світлу пам'ять моїх незабутніх приятельок **Віри Я., Оксани Б., Марійки Д., Дарії Г.,** які відійшли у вічність,

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Анна Рак,
скарбничка Суспільної
Опіки СУА.

складаю **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням допомога сиротам в Україні.

Софія Барусевич.

У 10-ту річницю смерті мого чоловіка **бл. п. Михайла Стасюка** складаю через 93-ій Відділ СУА у Гартфордї **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням допомога сиротам в Україні.

Галина Стасюк.

Дарія Цвіль з Наплесу, ФЛ., зложила **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням допомога сиротам в Україні.

ДОПОМОГА БАБУСЯМ

83-ий Відділ СУА в Нью-Йорку **110.00 дол.**
89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.-Й. **110.00 дол.**
10-ий Відділ СУА в Філядельфії, ПА. **100.00 дол.**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 31 ГРУДНЯ 1996 Р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Меморіальний Фонд ім. Богдана і Ольги Гевриків **1,515.00 дол.** зложили

Адріян Геврик.

На Меморіальний Фонд ім. д-ра Миколи Терлецького **1,500.00 дол.** зложили

д-р Андрій і Тетяна Терлецькі.

На Тривалий Фонд ім. д-ра Володимира і Галини Петришиних зложили **100.00 дол.**

д-р Володимир і Галина Петришини.

У світлу пам'ять покійної **Стефанії Повалячек**, членки 43-го Відділу СУА і мами нашої членки Марії Вірщук, на Меморіальний Фонд ім. Олени Вірщук-Савицької зложили членки 43-го Відділу СУА **250.00 дол.:** **20.00 дол.** — Марія Данилів; **по 10.00 дол.** — Ольга Диміцька, Анастасія Жилава, Кароліна Кондрат, Марія Куземська, Теодора Кузьмович, Ольга Лукасевич, Анна Максимович, Емілія Михалевська, Надія Оранська, Іванна Пенкальська, Оксана Поритко, Анна

Суша, Людмила Чайківська, Ліза Чепіль, Олена Шиприкевич; **по 5.00 дол.** — Стефанія Григорчук, Марія Євсєвська, Євгенія Капій, Ніна Квашинська, Стефанія Колодій, Анна Олійник, Марія Плахта, Наталія Пуйда, Марія Романець.

ДАТКИ

5,000.00 дол. — зі спадщини Іванни Парфанович;
2,300.00 дол. — Богдан і Лідія Гайдучки;
1,500.00 дол. — Ярослав і Віра Кришталевські;
по 1,000.00 дол. — Тит і Софія Геврики, Лариса Сигіда-Пелешук;
700.00 дол. — д-р Віталій і Олександра Богданіві;
по 500.00 дол. — Тарас і Юлія Шепеляві, Іван і Ярослава Лучечки, Олександр і Софія Скопи;
400.00 дол. — Роман і Ніна Ільницькі;
300.00 дол. — Осип Попеловський;
по 250.00 дол. — Ярослав Бігун, Стефанія Савка;
240.00 дол. — Адріян і д-р Лариса Долинські;
по 200.00 дол. — Олена Шляффер, д-р Осип Данко

(Фонд Холодного), Тетяна Чучман, д-р Ігор і Варвара Цегельські;

по 150.00 дол. — д-р Оксана Фольварків, Юрій і Рома Темницькі;

по 100.00 дол. — Ольга Кулинич, Глікерія Слабичка, д-р Мирослав Сенкус, Михайло Пилипчук, Михайло і Ольга Мочули, Ярослав Кулинич, д-р Богдан і Мотря Томківи, Мирослава Данилишин, Михайло і Олександра Боб'яки, Віра Сендзік, Оріся Мішко, д-р Арета Подгородецька, д-р Денис і Мира Стахиви, Андреас й Ірена Бойки, д-р Павло й Ірена Джулі, Ірена Пітула, Ігор і Зеновія Кунаші, Євстахія Дерержко, Андрій і Тамара Кобзарі, Ярослав і Ольга Чипаки, д-р Богдан і Богданна Худір, Осип і Анна Іваніви, Зеновія Воробець, Арета Павлинська, д-р Стефан і Ірена Нічаї, Ярослав Березовський, Дмитро Бобеляк, Василь і Віра Ліщинські, д-р Любомир і Марія Явні, Ірена Волосенко, д-р Ярослав і Оксана Сидораки, Нанна Придаткевич-Кухар, Оксана Лобачевська;

80.00 дол. — Франко Вірстюк;

65.00 дол. — д-р Іван і д-р Наталія Коропецькі;

по 60.00 дол. — Роман Рак, Ярослав Білинський;

по 50.00 дол. — Лідія Гіфлер, Марія Шоробура, Ольга Лукасевич, Ukrainian Women's Guild of Washington State, Ярослава і Марія Тимочки, Михайло Соф'як, Ольга Дубик, Наталія Кравчук, Оксана Поритко, Мирон і Джоанна Бучаки, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, д-р Ігор Галяриник, Володимир і Олена Шиприкевичі, Роман і Олена Поритки, Петро Хома, Іван Головка, Теодор і Олександра Костюки, проф. Іван і Галина Лобаї, Ярослав і Надія Пастушенки, Антін Суесс, Зоряна Сьокало, Марія Круг, Роман і Наталія Слиші, Матей і Оксана Козяки, Петро і Марія Крамаренки, Ольга Гулевич, Володимир і Софія Сенежаки, Наталія Фединська-Слиж;

45.00 дол. — Олена Процюк;

по 40.00 дол. — д-р Іван Фліс, д-р Богдан і Роксана Харкевичі, Іванна Яцух, Михайло Гук, Тарас Козбур;

по 30.00 дол. — Юрій і Дарія Костіви, Володимир і Анастасія Мерещаки, Марта Рудик, Микола і Сузанна Іванішви, Зенон і Віра Захари, д-р Василь і Оксана Марчуки;

по 25.00 дол. — Павло Німець, Ярослав Кукіль, Петро Рак, д-р Зеновія Кунцьо, Остап Винник, Лідія Завадович, Іван і Марія Жуковські, Стефанія Грицушко, д-р Олександр Стрільбицький, Олександра Ганас, Михайло Пінкович, Володимир і Зена Романіви, Ярема і Наталія Дубики, Мирослава Савчак, д-р Юліяна Осінчук, Данило і Марія Савицькі, Ірена Шпетко, Юрій і Ольга Диби, Бенжамін і Віра Корсуни, Люба Дубно, Іван Магочий, Володимир і Лідія Базарки, Любомира Хома, Марія Бартосевич, Марія Крижанівська, д-р Аркадій і Глорія Очеретки, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, д-р Н. Теребус-Кмета, Олександр Кедринський, Володимир і Софія Костюки, Володимир Грицин, Марія Андрусак, Марта Шиприкевич, Ольга Мейсон, д-р Юрій Савицький, Ірена Новак, Олена Полатайко, Богдана Михайлів;

по 20.00 дол. — Сергій і Карен Гошовські, д-р Ярослав Очеретько, Олександра Волошин, Надія Нагай, Юрій Мельникович, Андрій і Лідія Закревські, Володимир Хлебович, Ксеня Старосольська, Марія Шуст, Дарія Кузик, д-р Зірка Дерлиця, Емілія Роговська, Марія Данилів, Петро і Ірена Твердохліби, Ольга Білостоцька, Іван і Анастасія Безубяки, Мирон Бойко, Петро і Лідія Белеї, Віктор і Лариса Шевченки, Уляна Старосольська, Рей Лапіка, Петро і Вірджинія Барди, Стефан і Ольга Голуби, Ірена Тамара Гординська, Леонід і Валентина Пахолоки, Володимир і Джоана Семенюки, Сте-

фанія Заяць, Павло і Наталія Лисенки, Хризанта Кордуба, д-р Марія Ярославська, Іван Горбачук, Олег і Марія Лисяки, Андрій Турчин, д-р Віра Трігос, Михайло Лотоцький, Данило Томашук, Теодор Юськів, Микола і Анна Стасіви, Олена Качала, Іван Кузів, Іван Лащак, Мирослав Сявакко, Юрій Форис, Дарія Гусар, д-р Роман Кульчицький, Анна Качмарчик-Еванс, Олександр і Марія Мотилі, Олена Качала, Є. Яворська, Михайло і Джін Головаті, Володимир Батіг, Мирон і Дарія Ярославичі;

по 15.00 дол. — Ірена Гладка, Тамара Книгиницька, Дарія Пасіяняк, Розалія Воробець, Роберт і Марта Торіеллі, Микола і Стефанія Чорні, Юрій і Зоряна Ставничі, Іван Черешня, Катерина Терлецька;

по 10.00 дол. — Микола Кунцьо, Анна Кибало, Стефанія Гнатченко, Орест Дутка, Стелла Анкар, Дарія Ломницька, Юлія Вишневська, Ольга Керницька, Марія Струк, Іванна Городиська, Ольга Тарас ЛяМорте, Василь Танасійчук, Анна Заплітна, Михайло і Роза Проць-Проценки, Ольга Гнатик, Юрій Левицький, Зенон Баган, Стефанія Осадца, Тетяна Дідошак, Лев і Ольга Стеткевичі, Іван і Галина Павлічки, д-р Богдан Кузьма, Марія Мелета, д-р Іван і Марія Фізери, Долорес Грагам, Ярослав і Богдана Гелети, Анна Саймон, Олександра Ковальська, Ольга Чапля, Павлина Корлятович, Роман Трач, Анна Кібало, Оксана Колесніченко, Марія Кудлак, Ярослава Ставнича, Наталія Карплук, Люба Процик, Василь Яремишин, Марія Оленська, Олена Варварів, Надія Стричак, Марта Цирик, Роман і Любомира Мельники;

по 5.00 дол. — Дон Біраковський, Ольга Буката, Микола і Маргарет Кононенки, Анна Марчиха, Владислав Клах, Осип Бочей, Зеновія Ясінська;

2.00 дол. — Н. Н. (MI).

З нагоди нашого золотого ювілею — 50-ліття подружнього життя складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Євстахій і Катерина Гусаки.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

15,000.00 дол. — Яр і Ірена Моцюки;

5,200.00 дол. — Остап і Урсуля Балабани;

5,000.00 дол. — д-р Омелян і д-р Тетяна Антоновичі;

4,755.00 дол. — Орест і Лідія Біпоуси;

2,000.00 дол. — зі спадку Марії Каплицістої;

1,600.00 дол. — д-р Богдан і Джоанна Целевичі;

по 1,500.00 дол. — д-р Андрій і Тетяна Тершаківці, Аркадій Муляк-Яцківський;

1,200.00 дол. — д-р Іриней Юрій і Софія Темницькі;

1,100.00 дол. — Євген Змий (Warner Lambert);

по 1,000.00 дол. — Лідія Цайнінгер, Борис і Ольга Караші, Осип і Стефанія Порайки, Володимир і Уляна Дячуки, Параскевія Пікас-Витвицька, Ярослав і Надія Бігуни, Мирослав і Люба Прокопи, Марія, Володимир, Ольга, Соня і Стефанія Боднарі, д-р Стефан і Тамара Тимківи, Мирослав і Надія Шмігелі, 33-й Відділ СУА, Віра Менцінська, Ярослав і Марія Томоруґи, Богдан і Ірена Глушевські, 113-й Відділ СУА з нагоди 10-ої річниці Відділу, Мирон і Ольга Гнатейки, Daniel & Dr. Marta Politylo Widmeyer;

по 900.00 дол. — Вячеслав А. Цетенко, Меланія Банах і Анна Маркевич;

700.00 дол. — Орест і Лідія Глюти (American Express Corp);

по 500.00 дол. — Андрій і Віра Косовичі, Володимир і Зоряна Моґучі, Оксана Байко, Любомир і Лариса Зелики;

350.00 дол. — Едвард і Галина Мельничуки;

300.00 дол. — Дарія Байко;
по 250.00 дол. — Володимир і Галина Балабани, Анна Байлак (JP Morgan Corp), Мирослав і Катерина Поповичі, Комітет Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні, 108-ий Відділ СУА з виставки ікон Галини Титли (10/27/96), Ярослав Букачевський (Merri Lynch);

215.00 дол. — 89-ий Відділ СУА;

200.00 дол. — 35-ий Відділ СУА, Христина Гошовська, Омелян і Ярослава Томичі, Юрій і Оксана Сосенки, Володимир і Марія Чорненки, Томас Ярема, Богдан і Оксана Кузишини, Ярослав Пришляк, Олександр Михалюк;

125.00 дол. — Річард і Ольга Альвіно;

110.00 дол. — Марія Бакалець;

по 100.00 дол. — Марія Іськів, Юрій і Олександра Раковські, д-р Теодозій і Любомира Крупи, о. Юрій і Зорія Малаховські, 51-ий Відділ СУА, Антон і Текля Гнатишини, Іван і Світлана Марченки, Оксана Городецька;

по 50.00 дол. — 36-ий Відділ СУА, Ірена Тамара Гординська, Іванна Мачай (через 1-ий Відділ СУА), Володимир Олійник, Роман Фенчинський, Богдан і Наталія Ковалі (через 64-ий Відділ СУА);

по 25.00 дол. — Євстахія і Мотря Міляничі, Гаррі і Розалія Полчі.

З нагоди дня народження мого дорогого хресного батька д-ра Дмитра Фарійона складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Марта Мартинюк-Боднар з чоловіком д-ром Мироном Боднаром.

З нагоди 90-ліття Марії Червоняк приятелі зложили датки на Будівельний Фонд: **100.00 дол.** — Марія Кульчицька; **по 50.00 дол.** — д-р і п. Петро Гілли, Богдан Данко.

З нагоди святкування 90-ліття шановних д-ра Юрія Цегельського і інж. Михайла Ковальчука гості і приятелі зложили на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку **2,490.00 дол.: 1,330.00 дол.** — інж. Михайло Ковальчук; **по 300.00 дол.** — Софія і Ерік Даріяни; **по 100.00 дол.** — інж. Володимир і Лідія Гладкі, Микола і Ірена Ракуші; **по 50.00 дол.** — Стефанія Цегельська, проф. Микола і Іванна Чировські, о. дякон Михайло і Юлія Добоші, Йосиф і Марія Кулицькі, д-р Андрій і Люба Маринюки, мгр Богдан і Наталія Перфецькі, інж. Дмитро Тарашук, Омелян і Наталія Татунчаки, Мирослава Тершаковець, Петро і Пелагія Матичаки; **40.00 дол.** — проф. Едвард і Дарія Жарські; **по 25.00 дол.** — Річард і Дана Васькевичі, Франко і Тамара Гурини, Ірена Кравців, Неоніла Краців; **20.00 дол.** — Віра Пестик.

89-ий Відділ СУА на своєму "Товариському вечорі" (11/16/96), який був присвячений Українському Музеєві, Е. Рубчак виголосила доповідь про Музей і його велике значення для України і діаспори, провів збірку на Будівельний Фонд УМ: **215.00 дол.** — 89-ий Відділ СУА; **по 100.00 дол.** — Михайлина Баран, д-р Роман і д-р Стефанія Барановські, Данило і Анна Слободяни, Оля і Зенон Савчуки, Євгенія Рубчак, д-р М. і д-р Я. Крижановські; **по 50.00 дол.** — о. Еміль Шараневич, Марія Стефанишин; **30.00 дол.** — Стефан і Павлина Олексів; **25.00 дол.** — М. і Н. Гайдичі; **20.00 дол.** — Я. і А. Харчишини; **10.00 дол.** — Марія Пенджола, Я. Лесів.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-ра Б. Масика** складаю **2,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. **Надія Масик.**

В пам'ять **бл. п. редактора Михайла Бажанського** склали **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ

76-ий Відділ СУА.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-ра Олега Кудрика** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Софія Кудрик.

В пам'ять батьків **о. Івана і Ольги Кашубинських**, які навчили любити й цінити надбання української культури, та брата **Романа**, керівника крамниці Центросоюзу "Штука Гуцульська" у Варшаві перед Другою світовою війною, складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ через 38-ий Відділ СУА.

Ірина Кашубинська.

В пам'ять моїх рідних: батька проф. **Омеляна Логуша**, чоловіка д-ра **Василя Шимоняка** і сина **Михайла Шимоняка** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Олександра Шимоняк.

У пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-ра Володимира Івануса** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ (через 64-ий Відділ СУА).

Володимира Івануса.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-ра Олексі Цибрівського** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Мирослава Цибрівська.

У пам'ять нашого друга і приятеля **бл. п. д-ра Олексі Цибрівського** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Д-р Семен і Ірена Дорошаки.

У пам'ять мого покійного чоловіка **бл. п. мгра Петра Яціва** складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Лідія Яців.

Замість квітів на свіжу могилу проф. **Степана Брочинського** 93-ій Відділ СУК "Провидіння" в Ансонії складає **500.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Опечаленим дружині Дизи та донькам Стефі й Клявдії висловлюємо наші глибокі співчуття.

Управа 93-го Відділу СУК Провидіння в Ансонії, Кт.

У пам'ять **бл. п. Валентини (Валі) Якимчук** складаємо **100.00 дол.** на потреби УМ.

Євстахій і Марта Яроші.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Володимира Кваса**, колишнього господаря оселі Союзівка в Кергонксоні складаємо **20.00 дол.** на потреби УМ. Дружині Магдалині Квас висловлюємо співчуття.

Марія Стефанишин з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Ірини Бурачок з Іванцівих** і в пам'ять **мгр Галі Іванець** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині висловлюю щирі співчуття.

Ярослава Слиж-Панчук.

У світлу пам'ять чоловіка **бл. п. Василя Бейгера** дружина Ольга складає **40.00 дол.** на Будівельний Фонд: **по 20.00 дол.** — Ярослава Бурачок, д-р Уляна Лоза.

У світлу пам'ять дорогої **бл. п. Марти Шмігель**, дочки моїх приятелів Марії і Івана Крамарчуків, складаю **100.00 дол.** на потреби УМ.

Євгенія Тріска.

В пам'ять **бл. п. Володимира Тисовського** складаю **10.00 дол.** на потреби УМ. Дружині Марії висловлюю глибоке співчуття.

Марія Стефанишин.

У світлу пам'ять **бл. п. Марії Лабуньки** складаємо **100.00 дол.** на УМ. Опечаленій родині висловлюємо глибокі співчуття.

Д-р Олександр і Ярослава Гудзяки і д-р Борис Гудзяк.

Замість квітів на могилу **бл. п. Наталії Віятник** складають на потреби УМ: **по 25.00 дол.** — 3-й Відділ СУА, Фінікс, Арізона, Григорій і Ольга Сливки, Ярослав Олійник, **20.00 дол.** — Христина Бойко. Родині покійної п. Наталії висловлюємо глибокі співчуття.

У світлу пам'ять **бл. п. Дмитра Грещука** на потреби УМ в Н.-Й. зложили: **по 100.00 дол.** — Анастасія Озимко, Петро Грещук, Володимир і Параскевія Шпачинські; **по 50.00 дол.** — Дарія Оріховська, Василь і Марта Ільницькі, Ігор Шпачинський; **20.00 дол.** — Стефан і Марія Коханівські.

В пам'ять **бл. п. Марії Коссараби** складаємо на потреби УМ: **25.00 дол.** — Євген і Ніля Стецькови, **20.00 дол.** — Ярослав Букачевський.

В пам'ять **бл. п. Софії Теслюк**, хресної мами моєї доні Тані, складаю **20.00 дол.** на потреби УМ. Родині висловлюю щирі співчуття.

Іванна Мачай.

Замість квітів на могилу дорогого вуйка **бл. п. о. Ярослава Еливіа** складаємо **50.00 дол.** на потреби УМ.

Таня і Богдан Осадци.

У пам'ять найдорожчих незабутніх померлих з родини **Квасів-Модрицьких** замість нев'янутих вінків на їхні могили складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ через 89-ий Відділ СУА.

Магдалина і Володимир Кваси.

In memory of the late **Anna Oleskow** of Barrington, IL, I am donating **\$50.00** to The Ukrainian Museum.

Anastasia Volker.

In memory of my parents **Nicholas & Mary Chuma** I am donating **\$250.00** to The Ukrainian Museum's Building Fund.

Natalie Chuma.

In memory of my grandparents **Ivan & Ksenia Babiak Rakoczy** and **Danylo & Sophia Pastuch Zalopany** I am donating **\$100.00** to The Ukrainian Museum's Building Fund.

Karrina Rakoczy Barsigan.

Замість квітів на могилу **бл. п. Валі Якимчук** складаємо **100.00 дол.** на потреби УМ.

Роман і Ніна Ільницькі.

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Т. Гаврилюк** складаємо **15.00 дол.** на потреби УМ.

Ярослав і Ярослава Букачевські.

У світлу пам'ять покійного **Володимира Тритяка**, який відійшов у вічність 3-го липня 1996 р. склали на Будівельний Фонд УМ: **по 50.00 дол.** — Зірка і Роман Воронки, Богдан Крижанівський, Дарія Кузик, Марта і Володар Лиськи, Зоряна і Мирослав Смородські; **35.00 дол.** — Христина і Іван Клюфаси. Покійному вічна пам'ять!

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Марії Лабуньки** зложили на Будівельний Фонд УМ **500.00 дол.** — родина Лабуньків: **по 100.00 дол.** — Марта Тарнавська, Адріан і Адріана Геврики, Калина Козак, Євдокія Савків, Юрій і Дарія Костіви; **75.00 дол.** — Любомир і Лариса Зелики; **по 50.00 дол.** — Тит і Софія Геврики, Наталія Даниленко, Зенон Масний, Максим і Романа Тібодо, Дарія Кузик, Богдан Савків, Володимир Олійник, Нестор Ходновський, Лідія Андрусишин, Марія Луцик, Теодор і Анна Островські, Микола і Христина Баб'яки; **30.00 дол.** — Олег і Ліда Савків; **по 25.00 дол.** — Віра Лащик, Петро і Зоряна Сьокалі, Теофіля Мельничук, д-р Володимир Пушкар, Віра Кліш, Оля Федунець; **по 20.00 дол.** — Осип Левицький, Адріан Левицький.

В пам'ять **св. п. Марії Іванчук** складаємо **50.00** на Будівельний Фонд УМ.

Стефан і Люба Іванчуки.

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Євгенії Чапельської** складаємо на потреби УМ: **125.00 дол.** — Ярослав і Марта Яримовичі; **50.00 дол.** — Ольга Смаль; **по 25.00 дол.** — Таїса Богданська, Ксеня Луцька, Марта Чапельська.

Датки через Комітет Розбудови Українського Музею в Рочестері, Н.-Й.

11,678.48 дол. — Мирон і Ірина Руснаки;

1,113.12 дол. — Комітет Розбудови Українського Музею в Рочестері;

725.00 дол. — Марія Лилак;

550.00 дол. — Ярослав і Марія Андрушки;

по 500.00 дол. — Українська Федеральна Кредитова Кооператива в Рочестері; Gary & Irene Wolfe;

350.00 дол. — Іван і Анна Галуги;

300.00 дол. — Роман Куциль;

200.00 дол. — Ольга Жовнірович;

по 100.00 дол. — Club Zustrich, Стефан і Ольга Ганушевські, Леся Телера;

85.00 дол. — Роман і Люба Домбчевські;

по 50.00 дол. — Людвик і Аріядна Бахи, Наталія Гуран;

34.00 дол. — Володимир і Мирослава Приймаки;

25.00 дол. — Ольга Ганушевська;

30.00 дол. — Микола і Анна Єйни;

20.00 дол. — Міра Повч.

Замість квітів через Комітет Розбудови УМ, Відділ у Рочестері

В пам'ять **бл. п. Ольги Лонкевич** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а дочці Оксані з родиною висловлюю глибокі співчуття.

Іванна Мартинець.

В пам'ять **бл. п. Марії Лабуньки** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Чоловікові, дітям і друзям—"упістам" висловлюю щирі співчуття.

Іванна Мартинець.

Закінчення на 36 стор.

НАШИМ ДІТЯМ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Встала весна, чорну землю
Сонну розбудила,
Уквітчала її рястом,
Барвінком укрила;
І на полі жайворонок,
Соловейко в гаї
Землю, убрану весною,
Вранці зустрічають...

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

ШЕВЧЕНКО

Всі його ми батьком зємо,
Так від роду і до роду:
Кожний вірш свій і поему
Він присвячував народу.

Він любив усе прекрасне,
Все ненавидів потворне, —
І його ім'я незгасне,
Світлий образ — неповторний.

Чисту матір і дитину
Він прославив серцем чистим,
Всю осяяв Україну
Поглядом він променистим.

Ось чому в сім'ї великій,
У цвіту садів прекрасних
Буде жити він вовіки,
Як безсмертний наш сучасник.

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА

ВЕСНЯНКА

Сонечку, сонечку,
уставай!
Красну весну-дівоньку
розбуджай!

Хай встає косичиться
у кіски,
наливає росоньки
в пелюстки.

А ми тую росоньку
із черемх
рученьками білими
та й зберем.

А ми, весно, росоньку,
як даси,
зберемо на личенько
для краси.

Рис. Ніни Мудрик-Мриц

НІНА МУДРИК-МРИЦ

СОНЕЧКО

Викотилось сонечко
З-поза кам'яниць,
Розкинуло іскорки
В закутки вулиць.

Сіло собі сонечко
В мене на вікні,
Кинуло в городець мій
Промені ясні.

Швидко стоплять промені
На городі сніг,
Виростуть на грядочці
Квіти і моріг.

Ось вікно відкрию я:
Сонце, поцілуй!
Рум'янці на личеньку
В мене розмалюй!

ШЛЯХ ВЕЛЕТНЯ

(УРИВОК)

— Кинь, Тарасе, ці дурниці. Ти маляр, ти мусиш думати лише про своє малювання, — говорив йому не раз Сошенко, який був проти всього, що відривало Тараса від малювання.

Але Тарас не міг кинути. Все частіше й частіше брався він за перо, йому хотілося розповісти і про бідну зраджену дівчину Катерину, і про все те, що розповідав йому дід. Йому хотілося писати про свою далеку рідну Україну.

Ніби воля, яку він мав нарешті, дарувала йому і велике надхнення та силу слова. Те, що лише прокидалося в ньому в ті ночі в Літньому саду, тепер прорвалося, як весняний рвучкий потік.

Але Тарас Шевченко мав іще одного приятеля, українця. В бідну його кімнату "під небеса", як жартував Тарас, умебльовану лише ліжком, поламаним стільцем та мольбертом, часто заходив поет і прозаїк Гребінка. Одного разу він побачив на підлозі клаптик списаного паперу.

— Що це таке? — спитав він Тараса.

Тарас відповів, зніяковівши:

— Та це, як нападе на мене журба, то я починаю папір псувати.

Гребінка прочитав вірші. Вони йому сподобались, і він спитав, чи нема їх більше. Тоді Тарас, не надумуючись довше, витяг свою скриньку, в яку ховав усі ті клаптики паперу, та й випорожнив її перед Гребінкою.

Той аж скрикнув. Він здогадувався, що Тарас пише вірші, але не уявляв собі, що їх так багато.

— Що ж ви мені їх не показували раніше? Дайте мені їх додому почитати.

Шевченко мовчки згодився.

Прочитавши вірші, Гребінка був захоплений, приголомшений. Він бачив перед собою народження справжнього великого поета, він передчував у ньому генія своєї поневоленої, всіма забутої батьківщини.

Шевченко писав про звичайні, буденні речі: про верби й калину, про спів соловейка в гаю, про тугу дівчини, що виглядає козака з далекої чужої стороньки... В його віршах оживали спогади про минуле: козацькі війни, походи на татар і турків, боротьба за волю України з усіма її ворогами. Вставала з мертвих сама Україна, нещасна й поневолена, але не підкорена. Вірші були написані гарною, свіжою мовою, вражали багатством та оригінальністю образів і різноманітністю ритму.

Шевченко не питав Гребінки, що він думає про вірші. Гребінка сам заговорив.

— Знаєте, Тарасе Григоровичу, ваші вірші надзвичайно гарні. Треба їх надрукувати.

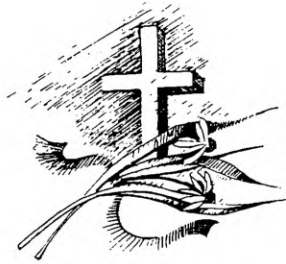
Але Тарас замість того, щоб зрадіти, перелякався:

— Ой, ні! Не хочу, їй-Богу не хочу! — відпекувався він, — За них ще й поб'ють, за оті вірші.

Він справді боявся за свої бунтарські вірші, але одночасно й дуже хотів їх надрукувати. Та одного Гребінки боявся слухатись, а більше ні з ким було порадитись. Сошенко й чути не хотів про його вірші, а Штернберґа не було саме в Петербурзі.

Тим часом Гребінка вже й видавця знайшов, і все більше та більше наполягав на тому, щоб видати хоч невеличку книжечку. Шевченко нарешті згодився і таки видав у 1840 році свою першу збірку поезій під назвою "Кобзар". А його друг Штернберґ намалював до неї малюнок — старого сліпого кобзаря, що сидить на призьбі з кобзою, і маленького хлопчика у брилі з задумливим, уважним поглядом. Так у Петербурзі, в далекій чужині, з'явилась у світ книжка, що її доля не подібна до долі жодної іншої книжки. Розійшлась вона по всій Україні і стала для кожного українця другим Євангелієм, книжкою, в якій він шукав потіхи, розради, надхнення й сил до боротьби.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

З глибоким сумом ділимося вісткою з нашими читачами, що після тяжкої недуги на 83-му році трудлюбного життя, 14 вересня ц. р., відійшла у вічність **бл. п. Стефанія Ковальська** — активна членка 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді.

Народилася Стефанія 8 березня 1914 року у Львові в родині старшого поштового урядника Захарія Криси та Анни з дому Сенюта. Там, у Львові, вона закінчила "Рідну Школу" та вчительський семінар. Як студентка, брала активну участь в місцевій читальні "Просвіта", співосновницею якої була її мама.

Після закінчення матури, Стефанія, на жаль, не могла дістати учительської посади, безуспішними були її старання знайти працю на пошті. Основною при-

чиною цього було те, що вона не бажала змінити свій греко-католицький обряд на римо-католицький. І тому не маючи виглядів одержати державну посаду, Стефанія почала працювати в початкових класах рідної української школи. Також давала приватні лекції учням, а під час літніх вакансій разом із сестрою Іванкою їздила в підльвівські села організувати дитячі садки та провадила просвітянську працю серед молоді та жіноцтва. І то незважаючи на те, що такою діяльністю вона наражувала себе на конфлікт з польською поліцією, як відомо, дуже пильно стежила, що тоді діялося по селах.

В 1938 р. Стефанія одружується з Мироном Ковальським, хоч ті напружені передвоєнні часи не давали спокійного життя молодому подружжю. 1942 р. в них народжується перший син, Юрко, а вже в 1943 воєнна хуртовина вирвала її з родиною з рідної землі в чужі сторони, в невідоме майбутнє.

Опинившись спочатку в Штрагсгофі біля Відня, а потім у переселенському таборі в Баварії, в них народжується другий син — Ростислав. Але відчуваючи в собі відповідальність супроти свого поневоленого народу, навіть тут, в таборі, вона займається справою організації дитячих садочків та разом з молоддю підготовою різних імпрез.

В 1959 році, завдяки старанням шваґра бл. п. декана о. Богдана Іжика, Стефанія з родиною прибула на американську землю — спочатку до стеїту Коннектикат, а згодом — до Клівленду. В 1974 р. вона пережила болючу втрату — смерть свого дорогого чоловіка.

Покійна була дуже релігійною і відданою в родинному житті людиною і широко любила не тільки своїх синів, але також невісток Катю і Галю та своїх улюблених внуків, які були розрадою в її житті.

Включившись в ряди СУА, Стефанія Ковальська була доброю членкою 33-го Відділу. Спочатку, по можливості брала активну участь в імпрезах Відділу та своєю жертвенністю завжди підтримувала всі почини організації в чому допомагали їй також сини.

Нехай, хоч і чужа, але гостинна, американська земля буде для неї легкою. Вічна їй пам'ять!

Олена Мовчан,
пресова референтка.

У світлу пам'ять **бл. п. Степана Ганушевського** зложили на розбудову Українського Музею в Нью-Йорку:

400.00 дол. — Ольга Ганушевська зі синами Романом, Юрієм і Андрієм; **200.00 дол.** — Віра Дейчаківська з родиною; **100.00 дол.** — Любомир Лямпіка; **по 50.00 дол.** — Зеновій і Марія Боднарчуки, Наталія Гуран, родина Гошовських, Юрій і Христина Свищуки; **30.00 дол.** — Марія, Зіна і Ліда Джуси; **по 25.00 дол.** — Теодор і Марія Угорчаки, Людвик і Аріядна Бахи, Роман і Меланія Боднари, Орест і Ірена Гафтковичі, Володимир і Люба Делькевичі, Роман і Люба Домбчевські, Микола і Анна Єйни, Марія Крижанівська, Іванна Мартинець, Роман і Анна Чорнобілі, Ростислав і Тетяна Шутери; **по 20.00 дол.** — Анна Капітан, Іван і Марія Крамарчуки, Роман Куціль, Ольга і Оксана Лонкевичі, Ярослав Матковський, Володимир Мотика, Зенон і Ізабеля Омецінські, Володимир і Мирослава Приймаки, Мирон і Галина Тицькі, Дарія Тишовницька, Ірена Шмігель, Андрій Яріш; **по 10.00 дол.** — Юрій і Євдокія Боберські, Любомир і Люба Білики, Тамара Гривнак, Олена Довгалюк, Ольга Жовнірович, Марта Крамарчук, Іван Лехновський, Марія Лозинська, Марія Лілак, Катерина Панич, Василь і Ірена Семанюки, Марія Сипняк, Анна Сохоцька; **по 5.00 дол.** — Анна Васьків, Марія Костів, Галина Павлічко, Стефанія Слюзар.

В пам'ять дорогого сина **бл. п. Андрія Афтанаса** складаю **300.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Ольга Чернівська.

В пам'ять **бл. п. Степана Ганушевського** складаємо **20.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Д-р Зенон і Ірина Михайлюки.

У світлу пам'ять **бл. п. Ольги Лонкевич** зложили на розбудову Українського Музею в Нью-Йорку: **100.00 дол.** — Богдан і Христина Венгловські; **по 50.00 дол.** — Нона Кравс, п-во Любомир Шміглі, д-р Володимир і Ірма Пилишенки; **по 25.00 дол.** — Ростислав і Тетяна Шутери, Роман і Люба Домбчевські, Людвик і Аріядна Бахи, Р. Щуровські, М. Стасюк, М. Баб'юк, Дарія Тишовницька, Ольга Ганушевська, Микола і Галина Тицькі, Роман і Анна Чорнобілі; **по 20.00 дол.** — п-во Василь Білани, Ірена Шмігель, Іван і Марія Крамарчуки, М. Гельбіг; **по 15.00 дол.** — Тарас і Рома Шоти, **по 10.00 дол.** — п-во Богдан Хом'яки, п-во Осип Сабатовичі, Олена Довгалюк.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Управа та Адміністрація Українського Музею.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Лідія Білоус — кореспонденційна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — пресова референтка
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Ярослава Геруляк — мистецько-музейна
Люба Більовшук — стипендій
Марта Яросевич — екології

Ірена Чабан
Тамара Стадниченко

— головний редактор "Нашого Життя"
— редактор англомовної частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Ярослава Мулик — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Анастасія Хариш — Чікаго
Люба Кінах — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd Vice President
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd Vice President
Iryna Kurowyckyj — 4th Vice President
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Lidia Bilous — Corresponding Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Jaroslawa Gerulak — Art/Museum
Luba Bilowchtchuk — Scholarship
Student Sponsorship Program
Marta Jarosewicz — Ecology

Ірена Чабан
Тамара Стадниченко

— Editor-in-Chief "Our Life"
— English editor "Our Life"

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Jaroslawa Mulyk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Anastazia Charysh — Chicago
Luba Kinach — New England
Theodosia Kushnir — New York - South
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Ivanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Ольга Рибаків — Parliamentarian

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646 Директор — **Омеляна Рогожа**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

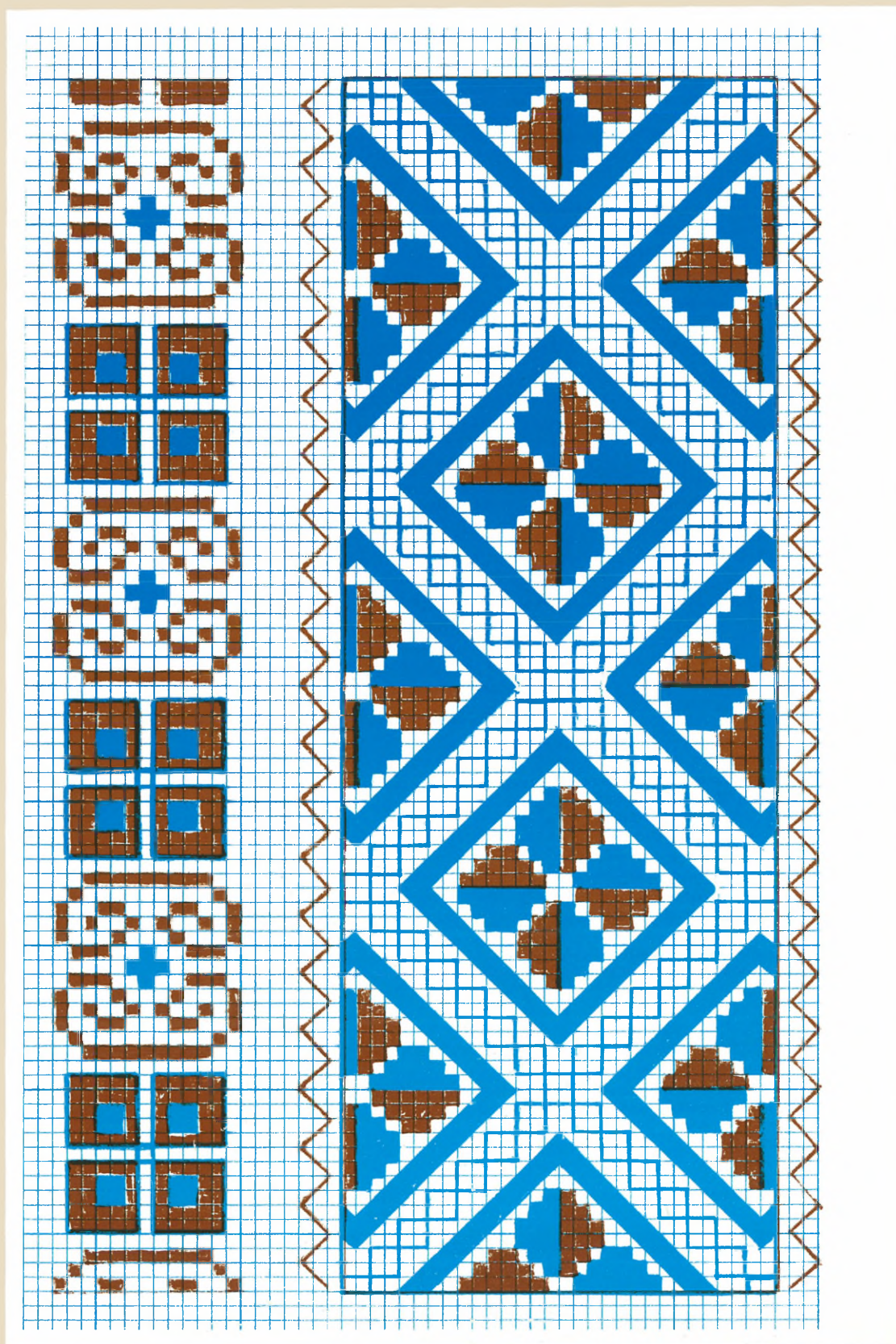
P.O. Box 172, Holmdel, NJ 07733
(908) 888-0494 **Luba Bilowchtchuk**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947

Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Полтавський взір. Вишивати нитками Д.М.С. синіми ч. 996 і жовтими ч. 742.
Designs from Poltava. Embroider with D.M.C. blue 996 and yellow 742. н.и. США.